

**TRABAJO FINAL DE GRADO EN TRADUCCIÓN E
INTERPRETACIÓN**

TREBALL FINAL DE GRAU EN TRADUCCIÓ I INTERPRETACIÓ

Departament de Traducció i Comunicació

TÍTULO / TÍTOL

**Traducir con imágenes: análisis de la traducción del
texto de literatura infantil *Tante Patent*
(neerlandés-catalán)**

Autor/a: Claudia Montoliu Moliner

Tutor/a: Cristina García de Toro

Fecha de lectura/ Data de lectura: Junio 2016

Resumen/ Resum:

En este trabajo se reflexiona sobre la influencia de las ilustraciones en las decisiones de traducción de los textos de literatura infantil y juvenil. Para ello, partimos de la traducción al catalán realizada por mí misma del libro *Tante Patent*, escrito en neerlandés por la escritora Annie M.G. Schmidt en 1988, año en que la autora recibe el Premio Hans Christian Andersen de literatura infantil.

En primer lugar, en este trabajo se realiza una traducción completa del texto original en neerlandés al catalán y a continuación, se analizan los fragmentos en los que las ilustraciones interaccionan con el texto. El análisis llevado a cabo se visualiza por medio de ejemplos de traducción, acompañados por la justificación y explicación de la misma, e imágenes. El trabajo se complementa con una breve introducción teórica sobre las características de la traducción de textos de literatura infantil y juvenil, y sobre la relación entre texto e imagen en este tipo de textos.

Al final del trabajo se muestran las conclusiones extraídas del análisis realizado, basándonos en los objetivos marcados y en la teoría sobre el tema tratado, y se relaciona el resultado obtenido con las perspectivas de futuro.

Palabras clave/ Paraules clau: (5)

Literatura Infantil

Traducción neerlandés-catalán

Imágenes

Influencia

Subjetividad

Índice de contenidos

1. Introducción	4
Objetivos	4
Estructura	4-5
Contextualización del objeto de estudio	5-6
2. La traducción de Literatura Infantil y Juvenil (LIJ)	6-8
3. Metodología de trabajo	8-9
4. La interacción texto-imagen: análisis y justificación de las traducciones propuestas	10-21
5. Conclusiones	22-23
6. Bibliografía	23-24
7. Anexos	24-64

1. Introducción

Cuando tuve por primera vez el libro *Tante Patent* entre mis manos, no sabía muy bien a lo que me iba a enfrentar. Había leído ya un par de libros de autores neerlandeses y me había sentido muy atraída por el tono irónico que predominaba en las composiciones. Además, no estaba acostumbrada a leer en un estilo tan directo y libre de ambigüedades, y con ello no me refiero a la cantidad de diálogos presentes, sino al lenguaje franco y directo que se utilizaba. Pero todo lo que había leído era literatura para adultos, así que el primer libro de literatura infantil que leí en neerlandés fue *Tante Patent*.

Cuando empecé a leer el libro, hubo algo que me llamó mucho la atención: el libro para niños desprendía tanta ironía como los libros para adultos, o incluso más. Sin embargo, sentía una tremenda ternura cada vez que leía los pensamientos y diálogos de los personajes, y de manera inconsciente les cogí un gran cariño. Más tarde me di cuenta de que algo había tenido que pasar durante la lectura, y ahí lo tenía: las imágenes estaban tan cargadas de sentido y de vida, que verlas era ir más allá de las palabras. Fue entonces cuando decidí que unas imágenes así no podían pasar desapercibidas y quise que mi traducción se fusionara con ellas, para poder estudiar hasta qué punto podían influir en mi traducción final. Y en ese momento nació el tema de mi Trabajo de Fin de Grado.

Este trabajo consiste en traducir el libro *Tante Patent* al catalán, porque la versión al castellano ya existe con el nombre "Un vikingo en el jardín", y comprobar el peso que tienen las imágenes en el texto original y en mi traducción.

Objetivos

Los principales objetivos que me planteo en este trabajo son los siguientes:

Primero, realizar la traducción completa del libro *Tante Patent* al catalán en su variedad valenciana. Una vez terminada la traducción, me centraré en la traducción de los fragmentos que van acompañados de ilustraciones. A partir de ahí estudiaré si la presencia de imágenes ha influido en mi traducción, y de ser así, en qué medida lo ha hecho, cómo y por qué.

Estructura

La estructura de este Trabajo de Fin de Grado está dividida en siete grandes bloques: introducción, la traducción de Literatura Infantil y Juvenil, la metodología de trabajo, la interacción texto-imagen con el análisis y justificación de las traducciones propuestas, las conclusiones, la bibliografía y los anexos.

En primer lugar aparece la introducción, que a su vez está dividida en tres pequeños apartados: objetivos del trabajo, estructura del trabajo y contextualización del objeto de estudio.

En segundo lugar aparecen algunas cuestiones teóricas sobre la traducción de Literatura Infantil y Juvenil, y se habla en especial sobre la relación texto-imagen.

En tercer lugar le sigue la metodología de trabajo, donde se explica cómo se ha llevado a cabo el análisis propuesto.

El cuarto bloque lo integran el análisis y la justificación de las traducciones propuestas, donde se muestra la interacción texto-imagen.

En el bloque cinco aparecen las conclusiones que se han extraído tras la realización del análisis.

Para finalizar, aparecen los bloques seis y siete, dedicados a la bibliografía y los anexos.

Contextualización del objeto de estudio

El libro sobre el cual he trabajado es un libro de literatura infantil, escrito por la autora neerlandesa Annie-Marie Gertruida Schmidt, que fue publicado como tal por primera vez en el año 1988 en Ámsterdam por la editorial Querido. Este libro narra las aventuras que vive tía Patent, una señora refinada, junto a su inesperada visita, un vikingo, durante la búsqueda de un jarrón extraviado. Anteriormente, las historias de *Tante Patent* se habían publicado dentro del periódico amsterdams *Het Parool*. Las imágenes de este libro son de la ilustradora neerlandesa Fiep Westendorp, quien trabajó durante años junto a la autora del libro ilustrando sus relatos.

La autora Annie-Marie Gertruida Schmidt, a partir de ahora Annie M.G. Schmidt, recibió premios nacionales de Literatura Infantil y Juvenil en los Países Bajos y el mismo año de la publicación del libro *Tante Patent* (1988), recibió el Premio Hans Christian Andersen de literatura infantil.

Annie M.G. Schmidt es considerada en los Países Bajos como la mejor autora de Literatura Infantil y Juvenil del siglo XX, y aunque la autora destacó por sus relatos en LIJ, también escribió poesía y teatro, entre otros.

Del libro *Tante Patent* se han publicado varias ediciones, una de ellas con el título alargado a *Tante Patent en de grote Sof* (que quiere decir Tía Patent y el gran Sof). La edición con la que yo he trabajado ha sido la primera de todas, la publicada en el año 1988. Es un libro de 86 páginas y contiene un total de 41 ilustraciones.

En este libro se narran las aventuras que vive la protagonista (*Patent*) tras recibir en su casa la inesperada visita de un vikingo (*Sof*). A lo largo del libro, la señora y el vikingo viven muchas experiencias y situaciones increíbles junto a un gran número de personajes, en las cuales tendrán como único objetivo recuperar un jarrón extraviado. Es un libro lleno de diversión en el cual no importa el fin del camino, sino el viaje hasta llegar a él.

2. La traducción de Literatura Infantil y Juvenil (LIJ)

La traducción de Literatura Infantil y Juvenil (a partir de ahora LIJ) se singulariza esencialmente por el público al que va dirigida (Alvstad, 2010: 34), por ello recibe también los apelativos de traducción infantil o traducción para niños. La autora sostiene que además de esta singularidad, se pueden observar una serie de rasgos muy característicos, de entre los cuales destaca los cinco siguientes:

- La adaptación al contexto cultural
- La manipulación ideológica
- Los lectores duales
- Las características de la oralidad
- La relación entre el texto y la imagen

La **adaptación al contexto cultural**, es decir, las modificaciones realizadas en un texto para adaptarlo a los paradigmas o marcos de referencia de los lectores meta (o dicho de otro modo, la familiarización), es uno de los temas centrales en los trabajos dedicados a la traducción de literatura para niños. Es un concepto que Klingberg (1986) ha desarrollado extensamente. En su opinión, el tema de la adaptación es controvertido. Por un lado, hay que tener en cuenta el público al que va dirigida la LIJ e intentar ajustar los elementos socioculturales o históricos a la audiencia para que los lectores no pierdan el interés por la lectura; pero, por otro, también es importante ampliar el conocimiento y las perspectivas internacionales del público infantil para cumplir con los objetivos didácticos de la LIJ. Klingberg (1986: 10) afirma que "*the struggle between consideration for the original text and regard for the intended readers is [...] as old as translation itself.*"

En cuanto a la **manipulación ideológica** en la LIJ se puede decir que es una adaptación llevada a cabo por razones ideológicas y que intenta transmitir los valores de los adultos, como padres o profesores.

Una característica específica de la LIJ es **la doble audiencia**: niños y adultos. Los lectores potenciales de los textos de LIJ son aparentemente los niños, pero el principal mediador es el adulto: el padre o madre que compra el libro, el profesor que lo selecciona en el colegio, el editor que decide qué publicar —y qué traducir. Por ello, el adulto se convierte también en destinatario de estos textos. En la traducción de LIJ se tiene en cuenta esta dualidad y no se puede pasar por alto que al ser públicos diferentes, tienen gustos y valores diferentes.

Por último, otro rasgo muy propio de la LIJ es **la oralidad**. La mayoría de textos de LIJ están escritos para ser leídos en voz alta y por eso el sonido, el ritmo y las rimas juegan un papel muy importante en la traducción, e incluso a veces afectan al contenido.

La relación texto-imagen

Una de las características principales de los textos de LIJ es la relación tan estrecha que mantienen el texto y las imágenes, cuando las hay. Ya sea bien para complementarse o para expresar ideas desde puntos de vista diferentes, ambos conceptos coexisten en la LIJ. De acuerdo con Alvstad (2010: 22), un aspecto que diferencia claramente la literatura para adultos de la literatura infantil y juvenil es el gran peso que en esta última cobran las imágenes. De este modo, la traducción de LIJ se ve influenciada, determinada en ocasiones, por las imágenes. Tal y como expresa Lathey (2009: 32):

"images add a new dimension to the dynamics between source and target languages."

De acuerdo con Oittinen (2003: 128-141), las imágenes y las palabras no se pueden separar de sus contextos y añade que:

When a book in translation is illustrated, the pictures bring along a new point of view. The visual is the context of the words, and the other way around: when translating picture books, it is this totality of the verbal and the visual that is translated.

Es decir, cuando se traduce un libro con ilustraciones, las imágenes aportan un nuevo punto de vista, ya que lo visual es el contexto de las palabras. De la misma manera, al traducir libros con imágenes se traduce la totalidad de lo verbal y lo visual.

Sin embargo, la autora remarca que a pesar de que las imágenes puedan facilitar la tarea del traductor en ocasiones, la presencia de ilustraciones junto al texto que se quiere traducir puede dificultar la tarea de traducción, ya que al contrario de las palabras, las imágenes no se pueden modificar.

Teniendo en cuenta que texto e imagen original van de la mano, no deberemos olvidar que, como consecuencia, la traducción también se verá condicionada por las imágenes al interactuar con el texto. En mi caso, las imágenes van a desempeñar un papel importante en mi traducción porque el libro se compone de 41 ilustraciones y prácticamente todas ellas se fusionan con el texto. De alguna manera, la autora y la ilustradora han conseguido crear una fuerte conexión entre imágenes y palabras. En el libro, las situaciones y los personajes que se describen se plasman directa o indirectamente en las imágenes, ya sea por medio de expresiones faciales o gestos.

3. Metodología de trabajo

Por todo lo visto en el apartado precedente, García de Toro (2014: 14) sostiene que antes de enfrentarnos a un texto de LIJ es necesario conocer los aspectos teóricos que dotan a la LIJ de su singularidad.

Creemos que, antes de traducir este tipo de textos, es necesaria una reflexión teórica previa que nos permita abordar la tarea de traducción [...] desde una posición reflexiva, en la que se calibre el peso de los diferentes factores que condicionan este tipo de traducción.

Asimismo, Puurtinen (2006: 54) afirma que antes de traducir textos de LIJ es necesario diseñar una estrategia general de traducción:

The translator must consider the needs of the target audience, the status of the source text and its special characteristics as well as the culture-specific norms regulating translation, and must determine a general strategy with regard to the particular book to be translated.

Con todos estos aspectos en mente, el procedimiento que he seguido para la realización de mi trabajo es el siguiente:

En primer lugar, hacer una lectura comprensiva del libro en neerlandés de literatura infantil *Tante Patent*, en su primera edición con la editorial Querido, en Ámsterdam, publicada en el año 1988.

A continuación, traducir el texto leído de acuerdo con las siguientes consignas de traducción:

Realizar la traducción del texto íntegro al catalán, en la variedad valenciana, manteniendo las ilustraciones y formato del TO. En cuanto a la estrategia de traducción, y de acuerdo con las características de la traducción de LIJ vistas en el apartado teórico, mi traducción tenderá hacia el polo de la aceptabilidad, será por tanto una traducción familiarizante. La distancia cultural entre el TO (perteneciente a la cultura de los Países Bajos), y el TM (pensado para un lector perteneciente al dominio valencianohablante), así como la edad de los receptores (niños de edades comprendidas entre los 7 y 12 años) han primado en mi decisión.

Una vez terminada la traducción, he estudiado cómo ha influido en mi traducción la relación texto-imagen del texto original y hasta qué punto ha sido decisiva. He hecho este análisis considerando en todo momento mi voluntad de publicar mi traducción en el futuro, y en una edición en la que se conserven las imágenes originales de la ilustradora Fiep Westendorp.

Para la presentación de los ejemplos seleccionados, he elaborado una ficha por cada ejemplo. En cada una de ellas aparece la siguiente información: el texto original en neerlandés con la imagen original y el número de página en que se encuentra, a continuación una traducción literal¹ al valenciano para facilitar la comprensión del texto neerlandés, y seguidamente mi propuesta de traducción. Con el objetivo de conseguir una mayor visualización de los ejemplos, he escaneado todas las imágenes del libro original junto al texto al que hacen referencia y he subrayado con una línea negra las partes del texto que aparecen traducidas en catalán. Por último, he seleccionado una muestra de los fragmentos más representativos y los he incluido en el cuerpo del trabajo junto con la justificación de la traducción propuesta.

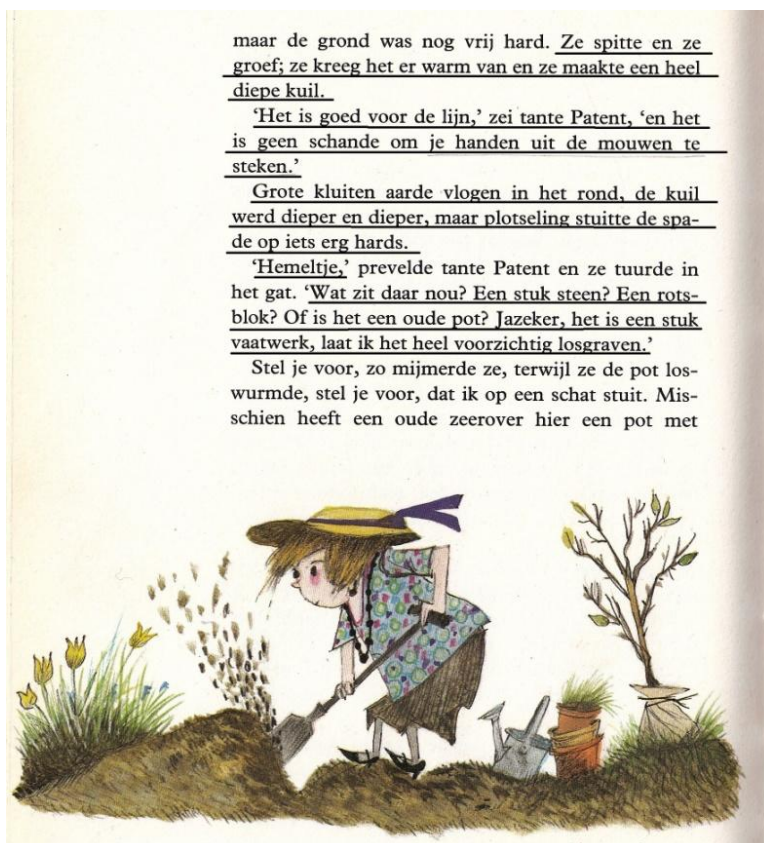
Dada la extensión limitada que presenta este trabajo, en el cuerpo del trabajo no tenían cabida todos los ejemplos, por lo que he debido seleccionar aquellos que resultaban especialmente relevantes en lo que a la incidencia de la imagen y el texto se refiere. El resto de ejemplos se pueden consultar en el anexo.

Los ejemplos de las imágenes aparecerán en el mismo orden cronológico que aparecen a lo largo del libro.

¹ Utilizamos el término *traducción literal* siguiendo a Hurtado (2001: 271). La autora ofrece una propuesta de clasificación de las técnicas de traducción y define la traducción literal del siguiente modo: "Se traduce palabra por palabra un sintagma o una expresión [...] ". Se corresponde con el equivalente formal de Nida y con la traducción literal de Vinay y Darbelnet.

4) La interacción texto-imagen: análisis y justificación de las traducciones propuestas

Ilustración 1 pág. 6

maar de grond was nog vrij hard. Ze spitte en ze groef; ze kreeg het er warm van en ze maakte een heel diepe kuil.

'Het is goed voor de lijn,' zei tante Patent, 'en het is geen schande om je handen uit de mouwen te steken.'

Grote kluiten aarde vlogen in het rond, de kuil werd dieper en dieper, maar plotseling stuitte de spade op iets erg hards.

'Hemeltje,' prevelde tante Patent en ze tuurde in het gat. 'Wat zit daar nou? Een stuk steen? Een rotsblok? Of is het een oude pot? Jazeker, het is een stuk vaatwerk, laat ik het heel voorzichtig losgraven.'

Stel je voor, zo mijmerde ze, terwijl ze de pot loswurmde, stel je voor, dat ik op een schat stuit. Misschien heeft een oude zeerover hier een pot met

Traducción literal

Ella cavà i cavà , li donà calor i fiu un forat profund.

"És bo per a la línia", digué tia Patent, "i no és cap vergonya arromangar-se les mànigues."

Grans trossos de terra volaren pel voltant, el forat fou més profund, però de sobte la pala rebotà amb alguna cosa molt dura.

"Celet. Què hi ha ahí ara? Un tros de pedra? Un tros de roca? O és un vell gerro? Segur, és una peça de ceràmica, vaig a desenterrar-lo amb compte."

Traducción

La tieta cavava i cavava, sufocada per la calor, per fer un forat ben profund.

"És bo per a mantenir la línia" digué la tieta "i no és cap vergonya haver d'arromangar-se les mànigues."

***Terrossos de terra volaven per l'aire** i el forat era cada vegada més profund, fins que la pala topà amb una cosa duríssima.*

*"**Mare de Déu!** Però què hi ha ací? Una pedra? Un tros de roca? O és un gerro antic? Ah, sí. És una peça de ceràmica, deixa'm desenterrar-la amb compte".*

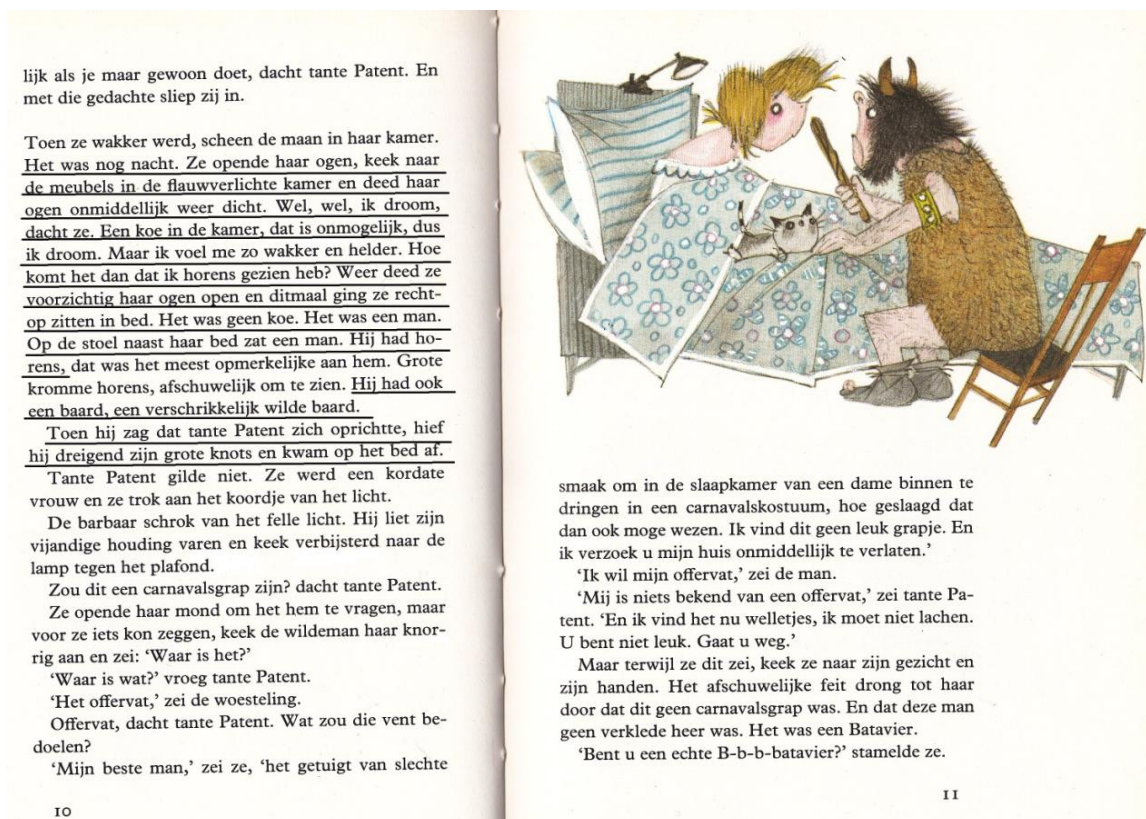
Esta es la primera imagen del libro. En ella vemos que tía Patent se encuentra cavando un hoyo para plantar un peral. Es un día de primavera y el sol calienta.

En este fragmento del libro tenemos dos elementos del texto directamente relacionados con la imagen: *terrossos de terra volaven per l'aire* y *mare de Déu*.

La opción de *terrossos de terra volaven per l'aire* refleja la situación de la imagen, en la que se aprecia que tía Patent cava con todas sus fuerzas y la tierra sale volando.

Por otro lado, traducir "*hemeltje*" (cielito) por "celet" no hubiese reflejado la sensación de sorpresa con que la tía Patent descubre lo que hay enterrado en su jardín, además de tratarse de una solución no idiomática en valenciano. Dado que mi traducción es familiarizante, decidí emplear una expresión más arraigada en el público valencianohablante como "Mare de Déu", que expresa el sentimiento de sorpresa que tiene la tía Patent al cavar. Por la cara que muestra la tía Patent en la imagen, se ve que está muy concentrada cavando y por nada del mundo se espera encontrarse algo. Por ese motivo empleé una expresión que rompiese esa situación de concentración.

Ilustración 2 pág. 11

Traducción literal

Era encara de nit. Ella obrí els ulls, mirà els mobles de l'habitació amb poca llum i tornà a tancar els ulls de seguida. Bé, bé, jo somnie, pensà ella. Una vaca a l'habitació, això és impossible, així que jo somnie. Però em sent tan desperta i clara. D'on ve que haja vist banyes? Tornà a obrir els ulls amb compte i aquesta vegada s'assegué damunt del llit. Això no era cap vaca. Això era un home. A la cadira del costat del seu llit hi havia un home. I tenia banyes. [...] Tenia també una barba, una barba terriblement salvatge.

Quan ell veié que la tia Patent s'aixecà, alçà el seu gran garrot i sortí del llit.

Traducció

*Encara era de nit. La tieta obrí els ulls, mirà els mobles en la foscor de l'habitació i tornà a tancar els ulls de seguida. Bé, estic somiant. Una vaca a l'habitació, és impossible, així que estic somiant. Però em sent tan desperta... Com pot ser doncs, que haja vist unes banyes? A poc a poc obrí els ulls de nou i aquest cop **s'incorporà al llit**. No era cap vaca. Era un home. **A la cadira del costat de seu llit hi havia un home assegut**. I tenia banyes [...]. També duia barba, una barba tremendament tosca.*

*En veure que la tieta Patent s'aixecà, l'home **alçà el seu garrot amenaçant i s'apartà del llit**.*

Esta escena es una de las primeras del libro, en las que el personaje de tía Patent descubre por primera vez en su casa al vikingo Sof. Es la primera escena del libro que describe algo subrealista.

En este fragmento, mi traducción no se ha visto condicionada por la sensación que me ha transmitido la imagen en sí, sino por la minuciosa descripción que se hace de la escena, la cual delimita mucho la traducción.

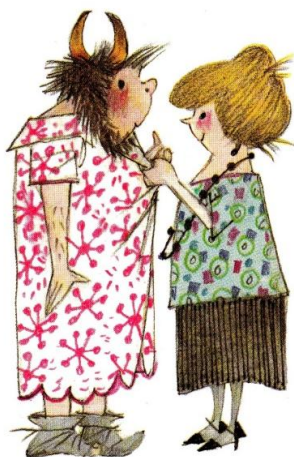
En el primer ejemplo *s'incorpora al llit*, el segundo ejemplo *a la cadira del costat del seu llit* y tercer ejemplo *un home assegut* se describe la postura de los personajes tal cual se ve en la imagen, así que ambas deben encajar si no queremos confundir al lector. De la misma manera, en el último y cuarto ejemplo *alçà el seu garrot gran amenaçant i s'apartà del llit*, el personaje del vikingo alza el garrote de manera desafiante, como queda reflejado en la imagen, donde se ve el rostro efadado del personaje y el gesto amenazante de la mano. Además, por la representación en la imagen de la silla en movimiento, el verbo "apartar-se" plasma muy bien la acción del personaje de irse hacia atrás y por lo tanto, se acopla perfectamente a la imagen.

Ilustración 3 pág. 18

'Waar is mijn offervat?' gromde de wildeman.

O help, daar begint hij weer over z'n vervelende offervat, dacht tante Patent. 'Kom kom,' zei ze sussend, 'dat offervat komt wel. U zult vermoedelijk trek hebben in een kopje thee. En blijft u een eitje? Hier heb ik iets voor u om aan te trekken, een duster. Het is weliswaar een nylon damesduster, maar u kunt niet in beestevacht aan tafel verschijnen, wel?'

En zo sprekend deed ze zorgzaam de knoopjes voor hem dicht.

Traducción literal

"Ací tinc una cosa per a vosté per posar-se, una bata. És certament una bata de dona de niló, però vosté no pot aparéixer a la taula amb pells d'animals, veritat?"

I així parlant ella abotonà atenta per ell els botons.

Traducción

"Prenga, ací té una bateta perquè es puga vestir. És de veres que és una bateta de senyora, però no voldrà seure a la taula amb el seu vestit de pells...veritat?"

I així parlant parlant, li abotonà amb compte la bateta.

En la imagen aparecen los dos personajes principales: tía Patent y el vikingo Sof. El vikingo ha pasado la primera noche en casa de tía Patent y ella le ofrece algo para vestirse antes de preparar el desayuno.

En el análisis de este fragmento cabe destacar dos aspectos: el diminutivo "**bateta**" empleado para enfatizar el momento de afecto entre los personajes y el complemento circunstancial "**amb compte**" escogido para describir mejor la imagen.

En primer lugar, si bien vemos en la transliteración que la palabra "**bata**" sería la traducción literal del neerlandés "**duster**", en mi traducción encontramos la palabra "**bateta**", que es un diminutivo de "**bata**". El motivo principal que me llevó a tomar esta decisión fue la situación tierna en la que se encuentran los personajes. El personaje de tía Patent se toma la molestia de buscarle algo para vestir al vikingo, y lo hace con la

mejor intención. Por otro lado, el salvaje vikingo se muestra como un niño pequeño obediente mientras la señora le abrocha la bata. El personaje de tía Patent le abrocha con cuidado la bata al vikingo, poco a poco y con delicadeza, como muestra el gesto de las manos. Además, lo hace con gusto, porque vemos la gran sonrisa con la que lo está haciendo y la satisfacción que parece producirle.

Esta situación tan maternal me llevó a buscar una traducción para el segundo ejemplo marcado en negrita que se adecuara a la situación planteada y a la pose y caras de los personajes, por lo que decidí optar por la forma "*amb compte*".

Ilustración 4 pág. 25

Ondertussen was de grote Sof nog steeds aan het stofzuigen. Al experimenterend zag hij tot zijn grote genoegen, dat hij een hangplant voor meer dan de helft in de slang kon laten verdwijnen. Dat vond hij een merkwaardige belevenis en hij lachte hartelijk.

Hij ging steeds woester te werk, zo lang tot er een

Traducción literal

Mentrestant estava el gran Sof encara passant l'aspiradora. Experimentant veié per al seu plaer que podia fer desaparéixer en el tub una planta penjant. Això ho trobà una experiència curiosa i rigué cordialment.

Traducción

*Mentrestant, el gran Sof continuava aspirant. Mentre anava experimentant, veia **amb gran satisfacció** que podia fer desaparéixer més de la meitat d'una planta amb l'aspiradora. El viking ho trobà una experiència tan extraordinària que rigué **de tot cor**.*

En esta imagen vemos a Sof en una situación divertida. Se ha quedado solo en casa y está jugando con la aspiradora, ya que nunca antes había visto nada igual y le produce fascinación.

En este caso, son los complementos circunstanciales "*amb gran satisfacció*" y "*de tot cor*" los que se han visto más condicionados por la imagen, en los dos casos como vehículos de expresividad.

Respecto a "*amb gran satisfacció*", a pesar de que en el TO aparece la expresión "*tot zijn grote genoegen*", que hace referencia al placer que la situación le crea al personaje y aparece transliterada como "*per al seu plaer*", la imagen que acompaña a estas líneas hizo que me decantara por la opción "*amb gran satisfacció*". En la ilustración, el personaje presenta una actitud de niño travieso, está haciendo algo que sabe que no es correcto, y sin embargo está disfrutando muchísimo, como deja ver su expresión de júbilo, con los ojos cerrados y la boca totalmente abierta.

Y el mismo planteamiento me llevó a optar por la expresión en catalán "*de tot cor*", en lugar de utilizar el ejemplo de la transliteración "*cordialment*". Si bien "*hartelijk*" se emplea en neerlandés para acompañar fórmulas de saludo y/o felicitación, nos tendremos que ir a la raíz de la palabra "*hart*" (en esp. *corazón*) para ver que todo lo que acompañe a este adverbio significa "algo que se hace desde el corazón". Por ese motivo, ninguna opción me pareció más oportuna que la expresión "*de tot cor*", ya que reflejaba ese sentimiento del que acabamos de hablar y a la vez las ganas con las que el personaje ríe y disfruta del momento.

Ilustración 5 pág. 30

Daar trof tante Patent de Batavier aan in een onbeschrijflijke toestand. 'Wat doet u daar?' gilde tante Patent. Ze hoefde het niet te vragen, het was maar al te duidelijk. Meneer de Sof had een prachtig vuur aangelegd midden in de kamer, op het parket. Hij had een heel staketsel gebouwd van stoelpoten en hij was bezig een beest te roosteren. Er was een scherpe geur van rook, van brandend hout en van schroeiend vlees.

Tante Patent bezwijmde bijna van schrik, want haar eerste gedachte was: De poes, mijn lieve Dommeltje. Maar gelukkig zag ze al heel spoedig dat het beest boven het vuur kennelijk een stuk pluimvee was en bovendien ontdekte ze haar lieve Dommeltje slapend op een stoel.

Traducción literal

Allí trobà la tia Patent el batau en una situació indescriptible. "Què fa vosté ahí?", cridà la tia Patent. No li va fer falta preguntar-ho, ja estava massa clar. El senyor Sof havia encés un foc preciós enmig de l'habitació, damunt del parquet. Havia construït una estacada de potes de cadira i estava ocupat rostint una bèstia. Hi havia una olor agra de fum, de fusta cremant-se i carn socarrimada.

Traducción

*Allí trobà el viking en una situació espantosa. "Però què està fent?", cridà la tieta. No calia ni preguntar-ho; estava ben clar. El senyor Sof havia encés foc enmig del menjador, damunt del parquet. Havia fet una **foguera amb potes de cadira** i estava **rostint una bèstia**. Feia una forta olor de **fum**, de fusta cremant-se i carn socarrimant-se.*

Esta imagen describe la escena en que el personaje de tía Patent llega a casa, después de haber ido a hacer la compra para ofrecer comida a su invitado Sof, y se encuentra al vikingo en una situación poco común en una sociedad civilizada: ha hecho una hoguera para asar al animal que acaba de cazar.

En este fragmento, a pesar de que la traducción y la transliteración son muy similares, vi necesario realizar unos pequeños cambios para ajustar el texto al lector.

Por un lado se encuentran los elementos que aparecen en el TO afectados por la imagen: **foguera amb potes de cadira, rostint un animal y fum**. La presencia de la ilustración

limita las posibilidades de traducción para estos elementos, ya que en la imagen se ven la hoguera, las patas de la silla, el animal asándose y el humo.

En el primer ejemplo *foguera amb potes de cadira* decidí no traducir "staketsel" como "estacada" (aunque sea la traducción literal) porque para los niños la palabra "foguera" es más visual y fácil de entender. Sin embargo, consideré importante dejar los elementos "amb potes de cadira" porque así se establece una relación directa entre ilustración y traducción.

En el segundo ejemplo *rostint una bèstia* decidí dejarlo igual que en la transliteración porque quise ser fiel al TO, y como en el TO se decidió poner "beest" (bestia) y no "dier" (animal), yo opté por la misma estrategia en catalán. De la misma manera que en el ejemplo anterior, la imagen no permite mucha libertad en la traducción porque se ve al animal desplumado y asándose.

En el último ejemplo de este fragmento sucede lo mismo que en los ejemplos anteriores: la imagen está directamente relacionada con el texto, así que si en el TO pone "geur van rook" (olor a humo) y en la imagen aparecen dos nubes de humo, la propuesta "olor de fum" parece la más adecuada.

Ilustración 6 pág. 37

Intussen draafden de Sof en tante Patent door de ochtendstilte langs het park.

'Wat doet u nou weer,' klaagde tante Patent, toen de woeste Bataaf een greep deed naar een argeloze pauw achter het hek. 'Laat los...' schreeuwde ze en ze rukte de Sof weg aan zijn vacht.

'Njef, njef,' hijgde de Sof. 'Vlees... Ik wil vlees...'

'U krijgt thuis een boterham met muisjes,' zei tante Patent vriendelijk maar beslist. 'U zult zich behoorlijk gedragen in onze maatschappij. U bent in een beschaafde stad, waar men geen rauwe pauwen eet, maar kadetjes.'

Zo voerde tante Patent al mopperend de grote Sof naar huis.

Traducción literal

"Nyef, nyef", panteixava Sof. "Carn... Vull carn..."

"Vosté obtindrà en casa una llesca de pa amb anisets", digué la tia Patent amable però decidida. "Vosté ha de comportar-se de manera decent en la nostra societat. Vosté està en una ciutat civilitzada, on no es mengen titots crus, sinó panets. Així dugué tia Patent protestant al gran Sof a casa."

Traducción

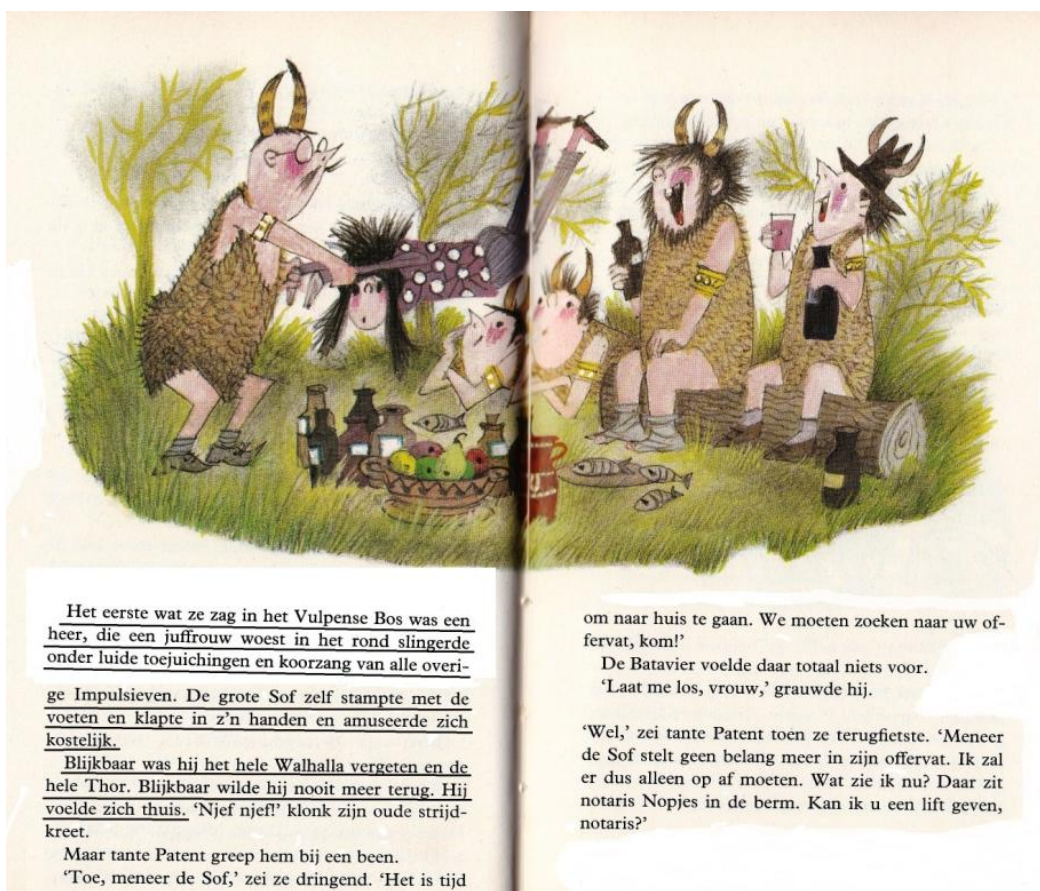
"Nyef, nyef! Carn, vull carn...", anhelava Sof.

*"Quan arribem a casa, li prepararé pa amb vi i sucre", digué la tieta **amable però decidida**. "Ha de comportar-se com és degut en la nostra societat. Es troba vosté en una ciutat civilitzada, on la gent no menja titots crus, sinó coquetes. I així **remugant**, la tieta el portà cap a casa."*

Los personajes de la imagen son tía Patent y Sof después de haberse colado en una casa para recuperar el ansiado jarrón y de que Sof se lo haya dejado olvidado por el camino, cosa que no ha gustado nada a la tía Patent.

En primer lugar, me gustaría hacer referencia a la actitud del personaje de tía Patent que se desprende de la imagen. Es ella la que controla la situación y quien dirige, por ese motivo decidí introducir la expresión literal del neerlandés tal cual aparece en la transliteración como "amable però decidida", pero quise plasmar ese enfado de señora refunfuñona con el verbo "remugant". Para una persona cuya lengua materna sea el catalán, y más si se trata de un niño, este verbo tiene una connotación divertida de alguien que se queja todo el rato, así que refleja muy bien el momento de la imagen donde tía Patent se lleva medio enfadada a Sof enganchado por el collar.

Por otro lado, me encontré con la palabra "*behoorlijk*", que si bien ofrece una traducción literal al catalán por "*decent*", me pareció más adecuado emplear la expresión en catalán "*com és degut*", ya que quien lo dice es una señora que vive de acuerdo a las normas sociales, recatada y a quien le afecta mucho el qué dirán.

Het eerste wat ze zag in het Vulpense Bos was een heer, die een juffrouw woest in het rond slingerde onder luide toejuichingen en koorzang van alle overige Impulsieven. De grote Sof zelf stampte met de voeten en klapte in z'n handen en amuseerde zich kostelijk.

Blijkbaar was hij het hele Walhalla vergeten en de hele Thor. Blijkbaar wilde hij nooit meer terug. Hij voelde zich thuis. 'Njef njef!' klonk zijn oude strijdkreet.

Maar tante Patent greep hem bij een been.

'Toe, meneer de Sof,' zei ze dringend. 'Het is tijd

om naar huis te gaan. We moeten zoeken naar uw offervat, kom!'

De Batavier voelde daar totaal niets voor.

'Laat me los, vrouw,' grauwde hij.

'Wel,' zei tante Patent toen ze terugfietste. 'Meneer de Sof stelt geen belang meer in zijn offervat. Ik zal er dus alleen op af moeten. Wat zie ik nu? Daar zit notaris Nopjes in de berm. Kan ik u een lift geven, notaris?'

Traducción literal

El primer que la tieta veié al bosc Vulpense fou un senyor que balancejava furiós una dona sota les ovacions i el cant coral dels altres impulsius. El gran Sof trepitjava amb els peus i aplaudia amb les mans i es divertia en gran.

Aparentment havia oblidat tot el Valhalla i tot el Thor. Aparentment no volia tornar mai més. Se sentia en casa.

Traducción

*La primera cosa que la tieta veié al bosc fou un home **sacsejant bruscament** una dona i rodejat per la resta d'homes impulsius, que l'aplaudien i ovacionaven a l'uníson. Fins i tot, el gran Sof patejava el terra amb els peus i aplaudia mentre gaudia **com un xiquet**. Aparentment, havia oblidat completament el Valhalla i a Thor. Aparentment, ja no hi volia tornar mai més. Se sentia com a casa.*

En esta escena encontramos a un grupo de nuevos vikingos junto al personaje principal de Sof. Los nuevos vikingos están pasando un buen rato en el bosque. Uno de ellos ha cogido a una mujer y la está zarandeando, mientras los demás aplauden y le animan.

En el primer ejemplo marcado "**sacsejant bruscament**" decidí emplear el verbo "sacsejar" porque en la ilustración se ve claramente cómo el hombre coge a la mujer

por los brazos y la zarandea de arriba a abajo, así que este verbo es el que más me sugirió ese zarandeo. Además, la cara de desconcierto y espanto de la mujer deja clara la agresividad con la que se está realizando esta acción, por eso, dejar la traducción literal le quitaría ese sentido alocado y divertido que puede tener para los lectores.

Por otro lado, el segundo ejemplo *com un xiquet* opté por traducirlo de esta manera porque era la que mejor se adaptaba al momento. Aunque en el TO aparezca el adverbio "kostelijk", que aparece transliterado como "en gran", la expresión que mejor encajaba con el momento y la imagen era "com un xiquet". En la imagen se ve lo bien que lo está pasando el vikingo: la apertura de la boca producida por la risa, los ojos cerrados que reflejan las ganas con las que se ríe y el brazo apoyado en el muslo cuando alguien se "muere de risa" e incluso se golpea el muslo para darle más énfasis a la diversión del momento. Por todas estas razones, decidí traducirlo por "com un xiquet", ya que es una expresión muy utilizada en la lengua catalana para describir una situación como la del libro.

Ilustración 8 pág. 86

Maar in de tuin van tante Patent heerste een weldadige vrede.

Tante Patent stond op de plek waar de vaas begraven was, met Keesje.

'De eerste peer is rijp...' sprak ze met gevoelige stem. 'Mijn geachte heer de Sof zal er niet van meegenieten. Hij is in rook opgegaan, hij is naar het Walhalla. En wij, hier in de stad, wij doen allemaal weer gewoon. En,' zo sprak tante Patent ernstig, 'daar komt het op aan. Want het leven is zo makkelijk als je maar gewoon doet, Keesje, onthoud dat altijd.'

Traducción literal

Però al jardí de la tia Patent dominava una pau deliciosa.

La tia Patent estava al lloc on estava soterrat el gerro, amb Keesje.

"La primera pera està madura...", parlà ella amb veu sensible. "El meu estimat senyor Sof no podrà disfrutar-la. Ell s'ha fet fum, és cap al Valhalla. I nosaltres, ací a la ciutat, nosaltres seguim tots fent. I," així parlà la tia sèria, "tot es redueix a això. Perquè la vida és tan fàcil si tu simplement fas, Keesje, recorda-ho sempre."

Traducción

Però al jardí de la tieta Patent regnava la pau.

La tieta i Quimet estaven al jardí, al lloc on havien soterrat el gerro.

*"Ja ha madurat **la primera pera...**", digué la tieta amb **veu emocionada**. "El meu estimat Sof no podrà gaudir-ne. S'ha esfumat, se n'ha anat al Valhalla. I nosaltres, ací a la ciutat, seguim fent i avant. I d'això es tracta. Perquè la vida és tan senzilla si u va fent i avant, Quimet, mai no ho oblidés".*

Esta ilustración es la última de todas y se encuentra junto al último fragmento del libro. Los personajes de tía Patent y Quimet están en el jardín de tía Patent observando el peral que plantó ella al inicio del libro. Ambos muestran una actitud triste, Quimet sostiene cabizbajo la gorra con las manos y tía Patent muestra una expresión facial entristecida. Tanto de la imagen como del texto se desprende una sensación de cierre.

En este caso, son diversos los elementos que muestran la fusión entre texto e imagen.

En primer lugar tenemos el ejemplo "**la primera pera**", en el segmento "Ja ha madurat **la primera pera...**". Aunque no ha supuesto una dificultad de traducción, sí es una excelente muestra de la complementariedad de la imagen y el texto. En la ilustración vemos un árbol del cual cuelga una única pera. Por ese motivo, en casos como este es importante traducir estrictamente el sentido del texto.

Por otro lado tenemos el ejemplo "**veu emocionada**". Aunque en la transliteración aparece como "*veu sensible*", escogí el adjetivo "emocionada" dada la situación melancólica en la que se encuentran los personajes: es el último fragmento del libro y se transmite melancolía al lector. Quise emplear una expresión que reflejara esa situación tan cargada de emociones (el niño, Quimet, se quita la gorra y la sostiene con la mano como señal de duelo y el personaje de tía Patent pone cara triste).

5) Conclusiones

Si al principio de este trabajo me planteé unos objetivos, ahora, casi a punto de finalizar mi trabajo, veré si los he logrado y cómo.

En primer lugar, me planteé el objetivo de traducir el libro *Tante Patent* del neerlandés al catalán. Honestamente, he de decir que no fue tarea fácil, ni al principio, ni al final. Se me plantearon algunos problemas de traducción, había muchos referentes culturales y nombres propios que me hicieron darle vueltas y más vueltas al TO hasta tener una traducción satisfactoria. Sin embargo, a pesar de las dificultades y de los problemas que parecían no tener solución, conseguí dar con propuestas de traducción que valoré como adecuadas y no sólo eso, sino que conseguí hacer la traducción mía.

El siguiente objetivo que me planteé fue observar en qué medida las ilustraciones habían influido en mi traducción. Y así lo hice: analicé imagen por imagen si su presencia y relación con el TO habían influido en mi traducción. Al hacerlo, me di cuenta de que algunas imágenes parecían no haber condicionado mi traducción, pero noté que otras sí lo habían hecho. La influencia había sido tal, que cuando pensaba que ya tenía la traducción final para muchos de los fragmentos acompañados por imágenes, sentí la necesidad de cambiar algunas de las traducciones porque vi que no reflejaban la realidad, o al menos, lo que la imagen me transmitía. En esa segunda traducción, o revisión de traducción, me basé única y exclusivamente en las imágenes para plasmar las ideas del TO en la traducción final y me dejé guiar completamente por ellas. Lo más curioso de todo es que no solamente una cierta imagen me condicionó para traducir un cierto fragmento del texto, sino que después de traducir tantas páginas, de conocer a cada personaje y de sumergirme en la historia, me di cuenta de que todas y cada una de las imágenes habían influido en la traducción, no solo del fragmento al que acompañaban, sino en la traducción del libro entero. Las imágenes de *Tante Patent* transmiten emociones, pensamientos, están llenas de vida y de verdad, y un libro acompañado por estas imágenes no se podía traducir de manera parcial (sin las imágenes) e imparcial (sin tomar partido tras observarlas). Así que después de traducir todo el libro y reflexionar acerca de mi trabajo, creo firmemente que las ilustraciones presentes en el libro *Tante Patent* condicionaron mi forma de leer y entender el libro desde el primer momento y como consecuencia, mi traducción final.

Por ese motivo, puedo afirmar que he cumplido los objetivos que me planteé en un principio y que sobre todo, este estudio me ha servido para darme cuenta de la grandísima importancia que las ilustraciones pueden tener en un libro, en especial en los libros de LIJ. Para mí, las imágenes presentes en *Tante Patent* no son solamente un complemento del texto del que se pueda prescindir, sino que son una parte del libro tan importante como el texto y estoy convencida de que sin ellas, ni la lectura del libro ni mi traducción hubiesen sido lo mismo.

Ahora, una vez finalizado este trabajo, me planteo perspectivas de futuro. Una buena conclusión de mi trabajo sería poder publicar mi traducción en alguna editorial. Nada me gustaría más que poder ver que todo el trabajo realizado a lo largo de los últimos meses ha dado sus frutos y que no ha sido en vano. Además, traducir este libro y adentrarme en la Literatura Infantil y Juvenil me ha hecho descubrir un mundo que desconocía: un mundo lleno de magia, de diversión y de mucha realidad oculta. Traducir para niños me ha hecho disfrutar mucho del proceso de traducción y ha abierto una nueva posibilidad de empleo para el futuro, y espero que *Tante Patent* sea solo el comienzo de un largo y próspero recorrido.

6) Bibliografía

Alvstad, C. (2010): Children's Literature and Translation. *Handbook of Translation Studies* (22-27). Amsterdam y Philadelphia: John Benjamins B.V.

BUUL VAN, T., HOLTROP, A., SALVERDA, M., STAAL, E. (1991): *Altijd acht gebleven. Over de kinderliteratuur van Annie M.G. Schmidt*. Amsterdam: Querido.

García de Toro, Cristina (2014): “Traducir Literatura para Niños: de la Teoría a la Práctica”. *Trans. Revista de Traductología*, 18. Universitat Jaume I, 123-137.

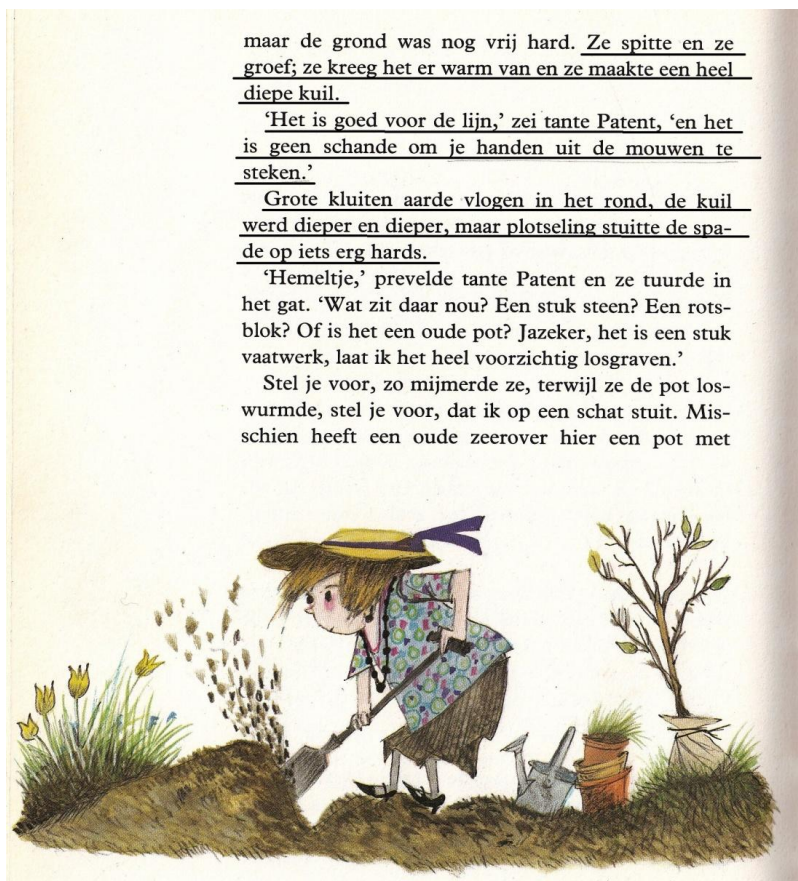
Klingberg, G. (1986): “Children's Fiction in the Hands of the Translators”, en Alvstad, Cecilia: *Handbook of Translation Studies*, Amsterdam y Philadelphia, John Benjamins B.V., 22-27.

Lathey, Gillian (2009): “Children's Literature”, en Baker, Mona y Gabriela Saldanha (eds.): *Routledge Encyclopedia of Translation Studies*, Londres y Nueva York, Routledge, 31-34.

Oittinen, Riita (2003): “Where the Wild Things Are: Translating Picture Books”. *Meta: Translators' Journal*, vol. 48, núm. 1-2, 128-141.

Puurtinen, Tiina (2006): “Translating children's literature: Theoretical approaches and empirical studies”, en Lathey, Gillian. (ed.), *The translation of children's literature: A reader*, Clevedon: Multilingual Matters, 54-66.

7) Anexos

maar de grond was nog vrij hard. Ze spitte en ze groef; ze kreeg het er warm van en ze maakte een heel diepe kuil.

'Het is goed voor de lijn,' zei tante Patent, 'en het is geen schande om je handen uit de mouwen te steken.'

Grote kluiten aarde vlogen in het rond, de kuil werd dieper en dieper, maar plotseling stuitte de spade op iets erg hards.

'Hemeltje,' prevelde tante Patent en ze tuurde in het gat. 'Wat zit daar nou? Een stuk steen? Een rotsblok? Of is het een oude pot? Jazeker, het is een stuk vaatwerk, laat ik het heel voorzichtig losgraven.'

Stel je voor, zo mijmerde ze, terwijl ze de pot loswurmde, stel je voor, dat ik op een schat stuit. Misschien heeft een oude zeerover hier een pot met

Traducción literal

Ella cavà i cavà , motiu pel qual tingué calor i feu un forat profund.

"És bo per a la línia", digué tia Patent, "i no és cap vergonya arromangar-se les mànigues."

Grans trossos de terra volaren pel voltant, el forat fou més profund, però de sobte la pala rebotà amb alguna cosa molt dura.

"Celet. Què hi ha ahí ara? Un tros de pedra? Un tros de roca? O és un vell gerro? Segur, és una peça de ceràmica, vaig a desenterrar-lo amb compte."

Traducción

La tieta cavava i cavava, sufocada per la calor, per fer un forat ben profund.

"És bo per a mantenir la línia" digué la tieta "i no és cap vergonya haver d'arromangar-se les mànigues."

***Terrossos de terra volaven per l'aire** i el forat era cada vegada més profund, fins que la pala topà amb una cosa duríssima.*

*"**Mare de Déu!** Però què hi ha ací? Una pedra? Un tros de roca? O és un gerro antic? Ah, sí. És una peça de ceràmica, deixa'm desenterrar-la amb compte".*

Het was meer een vaas dan een pot, zag ze. Met oortjes en een rand. Nu kon ze hem loswrikken en zoetjesaan te voorschijn brengen. Grauw, grof aardewerk met onhandige versieringen. Een rare vaas. En... dat was een grote teleurstelling: er zat niets in.

'Geen schat,' zuchtte tante Patent, 'geen reis naar Majorca. Toch is het een aardige vaas. Ik zou hem als paraplubak kunnen gebruiken in de hal.' Ze sleepte de vondst mee naar binnen en zette hem onder de kapstok op het pasgewreven linoleum van de hal.

7

Traducción literal

Era més un gerro que una gerra, veié ella. Amb ansetes i una vora. Peça de ceràmica marró i basta amb decoracions poc útils. Un gerro estrany. I...això fou una gran decepció: no hi havia res dins.

"Cap tresor...", sospirà tia Patent. "Cap viatge a Mallorca. Malgrat i això, és un gerro interessant. Podria utilitzar-lo com a paraigüer al hall."

Traducción

*Va veure que es tractava més d'un gerro que d'una gerra. Amb ansetes a la vora. Llavors ja pogué moure'l i estirar-lo cap a amunt. Un treball de ceràmica marró **descolorit**, gran i amb decoracions poc gracioses. Un gerro estrany. I... la gran decepció: no hi havia res dins.*

"Cap tresor", sospirà la tieta Patent, "cap viatge a Mallorca. Tot i això és un gerro graciós. Podria utilitzar-lo com a paraigüer a l'entrada de casa." La tieta arrossegà la troballa cap a casa i la col·locà sota el penja-robes de l'entrada.

'Niet helemaal artistiek verantwoord...' prevelde ze. 'Een tikje te grof. Het is natuurlijk leuk om een rustieke pot in de hal te hebben bij wijze van paraplubak maar deze past niet in de sfeer van mijn interieur. Jammer. Zal ik hem in de tuin terugzetten, of met de vuilnisman meegeven... o help, er wordt gebeld, net nu ik er zo verwilderd uitzie, als het maar geen visite is.'

Ze deed open. Het was dokter Vierus, die kwam informeren naar haar hoofdpijn. 'O dokter,' zei tante Patent, 'het gaat enorm. Ik kan zelfs weer perebomen planten, vandaar dat de modder in mijn haar zit, maar komt u binnen en drink een kop koffie.'

'Het doet me plezier dat het u beter gaat,' zei dokter Vierus. 'Mag ik even mijn jas uitdoen? Wat hebt u een bijzonder charmante paraplubak.'

'Vindt u werkelijk?' zei tante Patent. 'Ik ben er zelf niet zo gelukkig mee, hij is me wat te boers. Weet u, ik heb 'm zojuist gevonden, opgegraven in de tuin.'

'Opgegraven,' zei de dokter. 'Wel, wel, het zal toch niet een historische vondst zijn.'

'Welnee,' zei tante Patent. 'In mijn tuin zitten geen historische vondsten. Maar kom, gaat u lekker makkelijk zitten. Ik ben u toch zo dankbaar, dat u mij van mijn hoofdpijn hebt afgeholpen. Die pilletjes hebben fantastisch geholpen, ik wou dat ik iets kon terugdoen, ik wou dat ik u iets kon geven, iets waar ik u echt plezier mee kon doen.'

'Kom, kom,' zei dokter Vierus, 'u hoeft mij niets te geven.'

'Mag ik u dan een cheque aanbieden?' vroeg tante Patent.

8

'Geen sprake van, u bent in het fonds, nee, nee,' zei de dokter, 'ik wil niets hebben... ofschoon... maar nee...'

'Zegt u het maar, zegt u het maar,' riep tante Patent.

'Die paraplubak... ik bedoel die pot uit de tuin... als u hem zelf toch niet gebruikt...'

'Neemt u hem alstublieft mee,' riep tante Patent. 'Met vreugde bied ik u die vaas aan.'

Even later ging dokter Vierus weg met de grote vaas onder zijn arm en tante Patent ging terug naar de tuin om naar hartelust te spitten.

En die avond ging ze naar bed met een voldaan gevoel. De pereboom stond in de tuin en de dokter had een cadeautje gekregen. Wat is het leven toch makke-

Traducción literal

"Vinga, vinga", digué el doctor Vierus, vosté no ha de donar-me res.

"Puc llavors oferir-li un xec?", preguntà tia Patent.

"Impossible, vosté està en el fons de pensions, no, no", digué el doctor. "No vull tenir res...encara que...però no..."

"Digue-ho vosté, digue-ho vosté", exclamà tia Patent.

"Eixe paraigüer... Em refereix a eixe gerro del jardí... Si vosté mateixa no l'utilitza..."

"Endugue-se'l, per favor", exclamà tia Patent. "Amb alegria li oferisc a vosté eixe gerro."

Traducción

"Vinga, vinga", digué el doctor Virus, "no cal que em done res".

"Puc oferir-li un xec?", preguntà la tieta Patent.

"Ni pensar-ho, vosté és pensionista, no, no", digué el doctor. "No em fa falta res... Encara que...però no, no..."

"Diga què és, diga-ho", exclamà la tieta.

"El paraigüer...vull dir, el gerro que ha trobat al jardí... si no l'ha d'utilitzar..."

"Endugue-se'l, per favor", demanà la tieta Patent. "Amb molt de gust li l'oferic".

lijk als je maar gewoon doet, dacht tante Patent. En met die gedachte sliep zij in.

Toen ze wakker werd, scheen de maan in haar kamer. Het was nog nacht. Ze opende haar ogen, keek naar de meubels in de flauwverlichte kamer en deed haar ogen onmiddellijk weer dicht. Wel, wel, ik droom, dacht ze. Een koe in de kamer, dat is onmogelijk, dus ik droom. Maar ik voel me zo wakker en helder. Hoe komt het dan dat ik horens gezien heb? Weer deed ze voorzichtig haar ogen open en ditmaal ging ze recht-op zitten in bed. Het was geen koe. Het was een man. Op de stoel naast haar bed zat een man. Hij had horens, dat was het meest opmerkelijke aan hem. Grote kromme horens, afschuwelijk om te zien. Hij had ook een baard, een verschrikkelijk wilde baard.

Toen hij zag dat tante Patent zich oprichtte, hief hij dreigend zijn grote knots en kwam op het bed af.

Tante Patent gilde niet. Ze werd een kordate vrouw en ze trok aan het koordje van het licht.

De barbaar schrok van het felle licht. Hij liet zijn vijandige houding varen en keek verbijsterd naar de lamp tegen het plafond.

Zou dit een carnavalsgrap zijn? dacht tante Patent. Ze opende haar mond om het hem te vragen, maar voor ze iets kon zeggen, keek de wildeman haar knorrig aan en zei: 'Waar is het?'

'Waar is wat?' vroeg tante Patent.

'Het offervat,' zei de woesteling.

Offervat, dacht tante Patent. Wat zou die vent bedoelen?

'Mijn beste man,' zei ze, 'het getuigt van slechte

smaak om in de slaapkamer van een dame binnen te dringen in een carnavalskostuum, hoe geslaagd dat dan ook moge wezen. Ik vind dit geen leuk grapje. En ik verzoek u mijn huis onmiddellijk te verlaten.'

'Ik wil mijn offervat,' zei de man.

'Mij is niets bekend van een offervat,' zei tante Patent. 'En ik vind het nu welletjes, ik moet niet lachen. U bent niet leuk. Gaat u weg.'

Maar terwijl ze dit zei, keek ze naar zijn gezicht en zijn handen. Het afschuwelijke feit drong tot haar door dat dit geen carnavalsgrap was. En dat deze man geen verklede heer was. Het was een Batavier.

'Bent u een echte B-b-b-batavier?' stamelde ze.

Traducción literal

Era encara de nit. Ella obrí els ulls, mirà els mobles de l'habitació amb poca llum i tornà a tancar els ulls de seguida. "Bé, bé, jo somnie, pensà ella. Una vaca a l'habitació, això és impossible, així que jo somnie. Però em sent tan desperta i clara. D'on ve que haja vist banyes?" Tornà a obrir els ulls amb compte i aquesta vegada s'assegué damunt del llit. Això no era cap vaca. Això era un home. A la cadira del costat del seu llit hi havia un home. I tenia banyes. [...] Tenia també una barba, una barba terriblement salvatge.

Quan ell veié que la tia Patent s'aixecà, alçà el seu gran garrot i sortí del llit.

Traducción

Encara era de nit. La tieta obrí els ulls, mirà els mobles en la foscor de l'habitació i tornà a tancar els ulls de seguida. "Bé, estic somiant. Una vaca a l'habitació, és impossible, així que estic somiant. Però em sent tan desperta... Com pot ser doncs, que haja vist unes banyes?" A poc a poc obrí els ulls de nou i aquest cop s'incorporà al llit. No era cap vaca. Era un home. A la cadira del costat de seu llit hi havia un home assegut. I tenia banyes [...]. També duia barba, una barba tremendament tosca.

En veure que la tieta Patent s'aixecà, l'home alçà el seu garrot amenaçant i s'apartà del llit.

'Geef mij het vat,' riep de barbaar.

'Nu even niet dreigen,' zei tante Patent. 'Rustig, rustig, het is vervelend om het u te zeggen, maar het vat is niet meer hier. Ik heb het weggegeven aan dokter Vierus.'

De grote Sof liet een knerpend gekrijs horen en sloeg wild om zich heen, waarbij hij hier en daar een snuisterijtje brak.

'Stop,' riep tante Patent. 'U zult zich behoorlijk gedragen, anders bel ik de politie.'

'Njef njef,' zei de grote Sof.

'Wat betekent njef njef?' vroeg tante Patent. 'U bent onduidelijk.'

Traducción literal

Dóna'm el gerro, cridà el bàrbar.

"Ara no amence", digué la tia Patent. "Tranquil, tranquil, és molest dir-li-ho, però el gerro ja no està ací. Li l'he donat al doctor Vierus."

El gran Sof deixà sonar un crit estrident i donà cops per tot arreu, amb la qual cosa trencà coses.

"Pare", cridà la tia Patent. "Vosté s'ha de comportar decentment, si no cridaré a la policia."

"Nyef, nyef"

Traducción

Done'm el gerro!, cridà el bàrbar.

"No vaja amb amenaces ara", digué la tia Patent. "Calme's, és una llàstima, però el gerro ja no està ací. Li l'he donat al doctor Virus."

El gran Sof va fer un crit estremidor i començà a donar cops a tort i a dret i a trencar coses.

"Prou!" cridà la tieta Patent. "Si no es comporta com és degut, cridaré a la policia."

"Nyef, nyef", contestà el gran Sof.

Zij repte zich naar de logeerkamer, maar tot haar verwondering vond ze het bed leeg. 'Vertrokken... naar het Walhalla...' prevelde tante.

Maar de Batavier bleek niet vertrokken te zijn naar het Walhalla. Hij lag breeduit op de piano en keek nors.

Traducción literal

Ella correu cap a l'habitació d'invitats, però per a la seua sorpresa trobà el llit buit. "Ha sortit...cap al Valhalla...", murmurà la tia.

Però el batau no pareixia haver sortit cap al Valhalla. Estava gitat al piano i mirava malhumorat.

Traducción

La tieta anà de seguida cap a l'habitació d'invitats, però quina fou la seua sorpresa quan trobà el llit buit. "Ha marxat...cap al Valhalla...", digué entre dents.

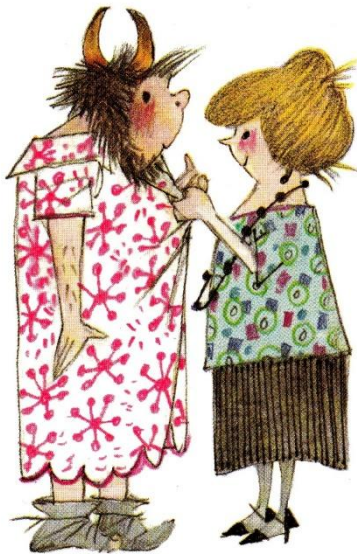
Però semblava que el viking no havia marxat cap al Valhalla. Hi estava acostat llarg estés damunt del piano i mirava amb cara de pocs amics.

'Wel wel, en hebt u lekker geslapen?' informeerde tante Patent opgewekt. 'Was het bed niet helemaal naar uw zin? Prefereerde u de piano?'

'Waar is mijn offervat?' gromde de wildeman.

O help, daar begint hij weer over z'n vervelende offervat, dacht tante Patent. 'Kom kom,' zei ze sussend, 'dat offervat komt wel. U zult vermoedelijk trek hebben in een kopje thee. En blijft u een eitje? Hier heb ik iets voor u om aan te trekken, een duster. Het is weliswaar een nylon damesduster, maar u kunt niet in beestevacht aan tafel verschijnen, wel?

En zo sprekend deed ze zorgzaam de knoopjes voor hem dicht.

Traducción literal

"Ací tinc una cosa per a vosté per posar-se, una bata. És certament una bata de dona de niló, però vosté no pot aparéixer a la taula amb pells d'animals, veritat?"
I així parlant ella abotonà atenta per ell els botons.

Traducción

*"Prenga, ací té una bateta perquè es puga vestir. És de veres que és una bateta de senyora, però no voldrà seure a la taula amb el seu vestit de pells...veritat?"
I així parlant parlant, li abotonà amb compte la bateta.*

‘Vlees... lekker vlees...’ hijgde de Batavier.

‘Ik verbied het u!’ gilde tante Patent. ‘U bent geen heer! O, wat is het verschrikkelijk om een Batavier in huis te hebben. Wat ben ik begonnen.’

Toen de barbaar zag dat hij op deze manier de kat niet kon bereiken, greep hij de antieke lichter, hees zich daaraan op en begon door de kamer te zwaaien.

‘Meneer de Sof, meneer de Sof!’ riep tante Patent. ‘Ik heb thee en een eitje voor u...’

De grote Sof keek grimmig op haar neer.

Traducció literal

Quan el bàrbar veié que d'aquella manera no podia obtenir al gat, agafà el canelobre antic, es penjà d'ell i començà a balancejar-se per l'habitació.

Traducció

Quan el bàrbar veié que d'aquella manera no podria capturar el gatet, es penjà del canelobre antic i començà a balancejar-se per tot el menjador.

Tante Patent was niet gewend om 'vrouw' genoemd te worden, maar ze kreeg meelij met de arme barbaar en werd zachter gestemd. 'Kom,' zei ze, 'laten we eerst ontbijten. Als men eenmaal ontbeten heeft zien alle problemen er makkelijker uit, vindt u

niet? De eitjes zijn ongetwijfeld veel te hard, ziet u, dat komt ervan. Goed, na het ontbijt zullen we beslissen wat er gedaan moet worden. Wanneer u belooft dat u zich behoorlijk zult gedragen en mijn arme Dommeltje met rust zult laten, dan belooft ik u dat de vaas op een of andere manier terugkomt. En u moet netjes eten. Niet een heel ons boterhamworst meteen in uw mond stoppen. Niet uw vuist in de marmelade steken. En nu ga ik boodschappen doen. In de tussentijd kunt u zich verdienstelijk maken in het huishouden. Misschien wilt u stofzuigen? Een stofzuigende Batavier is natuurlijk nooit eerder voorgekomen: welnu, ik zal u uitleggen hoe een stofzuiger werkt.'

Traducción literal

"Vinga," digué ella, "desdejunem primer. Quan u ha desdejunat tots els problemes semblen menys greus, no li sembla? I ha de menjar correctament. No es pose a la boca un tros sencer d'embotit. No pose el puny en la melmelada.

Traducción

"Vinga", digué, "desdejunem primer. Amb menjar a la panxa els problemes semblen menys greus, no creu? I ha de menjar amb educació. Res de posar-se de cop un tros sencer de pa amb pernil a la boca. Ni tampoc posar els seus ditots dins el pot de melmelada."

Ondertussen was de grote Sof nog steeds aan het stofzuigen. Al experimenterend zag hij tot zijn grote genoegen, dat hij een hangplant voor meer dan de helft in de slang kon laten verdwijnen. Dat vond hij een merkwaardige belevens en hij lachte hartelijk.

Hij ging steeds woester te werk, zo lang tot er een

Traducción literal

Mentrestant estava el gran Sof encara passant l'aspiradora. Experimentant veié per al seu plaer que podia fer desaparèixer en el tub una planta penjant. Això ho trobà una experiència curiosa i rigué cordialment.

Traducción

Mentrestant, el gran Sof continuava aspirant. Mentre anava experimentant, veia amb gran satisfacció que podia fer desaparèixer més de la meitat d'una planta amb l'aspiradora. El víking ho trobà una experiència tan extraordinària que rigué de tot cor.

luide knal klonk. Er was kortsluiting ontstaan.

Bleek van ontsteltenis liet de arme Sof zich op de vloer vallen en riep: 'O grote Thor, vergeef me.' Hij wachtte op de straf van Thor, maar er gebeurde verder niets en toen er geen tweede knal volgde, stond de Sof op en keek naar buiten.

Glazen deuren gaven toegang tot de tuin, waaromheen een hoge ligusterhaag stond. De tuin was keurig aangelegd, maar in dit jaargetijde nog wel wat kaaltjes. Omdat de stofzuiger zo dood was als een pier en omdat huishoudelijk werk hem de keel uit begon te hangen, besloot hij een kijkje te nemen in de tuin.

De Bataaf had nog nooit glas gezien, en liep er dan ook glashard doorheen. Met een ontzaglijk gekletter vielen de scherven over en om hem heen en bezeer-

den zijn gezicht en zijn armen en benen.

Verwonderd en verslagen bleef hij even zitten om over dit nieuwe gebeuren na te denken. Er was tussen hem en die tuin *niets* geweest, dat wist hij zeker, hij had *niets* gezien. En nu viel er allerlei scherp en snijdends op zijn hoofd. Hij pakte een glasscherf op en bekeek hem van alle kanten en schudde bezorgd het zere hoofd.

Toen hij eindelijk opkeek, liep juist de haan van mevrouw De Vries in de tuin. Mevrouw De Vries was de buurvrouw links en haar haan kroop vaak door het gat in de ligusterhaag om bij tante Patent naar wormen te krabben.

De grote Sof likte begerig zijn lippen, keek uit naar een wapen en zag in de kamer achter hem een rotan stoel. In een ogenblik had hij uit de leuning een prachtige boog gemaakt met een stuk gordijnkoord. Daarna maakte hij een scherpe pijl uit een bamboestok die in het plantenrek stond. Gewapend met pijl en boog ging hij de tuin in, waar de haan van mevrouw De Vries tevreden rondscharrelde, onbewust van het gruwelijke lot dat hem boven het hoofd hing.

Traducción literal

Armat amb fletxa i arc ell entrà al jardí, on el pollastre de la senyora De Vries vagava content, inconscient de l'horrible destí que pesava sobre el seu cap.

Traducción

Armat amb arc i fletxa entrà de nou al jardí, on el pollastre de la senyora De Ratlles corretejava alegre, alié a l'horrible destí que li esperava.

Daar trof tante Patent de Batavier aan in een onbeschrijfelijke toestand. 'Wat doet u daar?' gilte tante Patent. Ze hoefde het niet te vragen, het was maar al te duidelijk. Meneer de Sof had een prachtig vuur aangelegd midden in de kamer, op het parket. Hij had een heel staketsel gebouwd van stoelpoten en hij was bezig een beest te roosteren. Er was een scherpe geur van rook, van brandend hout en van schroeiend vlees.

Tante Patent bezwijmde bijna van schrik, want haar eerste gedachte was: De poes, mijn lieve Dommeltje. Maar gelukkig zag ze al heel spoedig dat het beest boven het vuur kennelijk een stuk pluimvee was en bovendien ontdekte ze haar lieve Dommeltje slapend op een stoel.

Traducción literal

Allí trobà la tia Patent el batavu en una situació indescriptible. "Què fa vosté ahí?", cridà la tia Patent. No li va fer falta preguntar-ho, ja estava massa clar. El senyor Sof havia encès un foc preciós enmig de l'habitació, damunt del parquet. Havia construït una estacada de potes de cadira i estava ocupat rostint una bèstia. Hi havia una olor agra de fum, de fusta cremant-se i carn socarrimada.

Traducción

Allí trobà el viking en una situació espantosa. "Però què està fent?", cridà la tieta. No calia ni preguntar-ho; estava ben clar. El senyor Sof havia encès foc enmig del menjador, damunt del parquet. Havia fet una **foguera amb potes de cadira** i estava **rostint una bèstia**. Feia una forta olor de **fum**, de fusta cremant-se i carn socarrimant-se.

heeft uw laffe daad gezien. Ik merk dat ik u begin te haten.'

En tante Patent huilde tranen met tuiten. De grote Sof werd daar treurig van. Hij kon het niet verdragen een vrouw te zien huilen. Eindelijk ging hij naast haar zitten en liet zijn tranen ook de vrije loop. Geruime tijd schreiden zij te zamen in een servet. Toen stond tante Patent op en zei waardig: 'Ik kan u niet langer in huis hebben. U maakt misbruik van mijn gastvrijheid. Gaat u heen.'

'Eerst mijn offervat,' zei de Batavier.

'Uw offervat is in de kelder bij dokter Vierus,' zuchtte tante Patent. 'Er zijn snijbonen en witte bonen in. Wilt u soms dat wij het tersluiks terughalen, als het donker is?'

Dat wilde de Sof wel.

Tante Patent wachtte tot het holst van de nacht 's morgens tegen drie uur. Toen betrad ze de donkere straten van de stad, met naast haar de Batavier. Het was gelukkig doodstil in de sloppen en stegen, alleen een eenzame slapeloze inwoner keek toevallig uit het raam, zag de horens van de Bataaf en dacht: De dokter had gelijk, ik drink te veel.

'Hier is het,' fluisterde tante Patent. 'We moeten als echte inbrekers door het kelderraam proberen te kruipen.'

Met veel behendigheid hielp de grote Sof haar door het kleine venstertje heen, waarna hij zelf volgde. Daar stonden ze. Gelukkig had tante Patent haar zaklantaarntje en al gauw vonden ze wat ze zochten: het offervat van de Batavier. Het zat boordevol snij-

32

bonen en witte bonen; de doktersvrouw, mevrouw Vierus, was een flinke huisvrouw en ze maakte alles nog zelf in.

'Woef woef...' De hond van dokter Vierus had gerucht gehoord en sloeg aan.

Tante Patent draaide de hoofschakelaar van het licht om en zei voldaan: 'Zo, ze kunnen geen licht maken. En nu de keldertrap op, meneer de Sof. Ik heb geen lust om nog eens door het kelderraampje te kruipen. We verlaten dit pand door de gang. Ssst, niet zo stommelen. Nog maar eventjes en we hebben

33

Traducción literal

"Ací està. Hem de provar de gatejar per la finestra del soterrani com lladres reals." Ahí estaven. Per sort la tia Patent tenia la seua llanterna i prompte trobaren el que buscaven: el gerro ofrena del batau.

Traducción

"Ací està", xiuxiuejà la tieta. "Hem de provar d'enfilar-nos per la finestreta del soterrani, com els lladres de veritat."

Per sort, la tieta havia agafat la seua llanterna i de seguida trobaren el que buscaven: el gerro ofrena del viking.

Hij schrok zodanig van zijn eigen woorden dat hij een schot loste. De Batavier liet een gehuil van angst horen en wilde in paniek wegrennen, maar tante Patent trok hem naast zich onder de goudenregenstruik. 'Ssst...' zei ze.

Ze bleven lange tijd onder de goudenregen wachten, tot het stil was geworden in het doktershuis. De hond blafte niet meer; dokter Vierus en zijn vrouw waren kennelijk weer naar bed gegaan, met geweer en al.

Traducción literal

El batau va fer un crit de por i volgué córrer del pànic, però la tia Patent l'estirà cap a ella baix dels laburns. "Shh..." digué ella.

Els romangueren esperant molt de temps baix dels laburns, fins que hi hagué calma a casa del doctor.

Traducción

El viking va fer un crit de temor i volgué eixir corrent, però la tieta l'agafà i l'estirà cap al seu costat. "Sshh", digué ella.

Es quedaren una bona estona baix dels arbres, fins que la calma tornà a casa del doctor Virus.

'How nice,' zei een Engelse dame en viste de haren uit de snijbonen.

Intussen draafden de Sof en tante Patent door de ochtendstilte langs het park.

'Wat doet u nou weer,' klaagde tante Patent, toen de woeste Bataaf een greep deed naar een argeloze pauw achter het hek. 'Laat los...' schreeuwde ze en ze rukte de Sof weg aan zijn vacht.

'Njef, njef,' hijgde de Sof. 'Vlees... Ik wil vlees...'

'U krijgt thuis een boterham met muisjes,' zei tante Patent vriendelijk maar beslist. 'U zult zich behoorlijk gedragen in onze maatschappij. U bent in een beschaafde stad, waar men geen rauwe pauwen eet, maar kadetjes.'

Zo voerde tante Patent al mopperend de grote Sof naar huis.

Traducción literal

"Nyef, nyef", panteixava Sof. "Carn... Vull carn..."

"Vosté obtindrà en casa una llesca de pa amb anisets", digué la tia Patent amable però decidida. "Vosté ha de comportar-se de manera decent en la nostra societat. Vosté està en una ciutat civilitzada, on no es mengen titots crus, sinó panets."

Així dugué tia Patent protestant al gran Sof a casa.

Traducción

"Nyef, nyef! Carn, vull carn...", anhelava Sof.

"Quan arribem a casa, li prepararé pa amb vi i sucre", digué la tieta amable però decidida. "Ha de comportar-se com és degut en la nostra societat. Es troba vosté en una ciutat civilitzada, on la gent no menja titots crus, sinó coquetes."

I així remugant, la tieta el portà cap a casa.

'O meneer de Sof,' jammerde tante Patent. 'Wat onsportief van u! Ik ben juist bezig de politieagent uit te laten, maar u hebt zijn pet op uw horen. O meneer de Sof, en de verdenking is op ons gevallen. Met die

haan weet u wel? Ik heb voor u gejoekt... tenminste – niet zozeer gejoekt als wel de Waarheid Achtergehouden! Helemaal tegen mijn geweten in... Maar ik heb het gedaan omdat u mijn logé bent en omdat de gastvrijheid dat eist. Maar u werkt helemaal niet mee!' Zo sprekende nam tante Patent de pet van de horen en bracht hem bij de bezitter, die woedend op de mat stond te wachten.

Traducción literal

Ai senyor Sof, molt antiesportiu de la seua part. Justament estic acomiadant a l'agent, però vosté té la seua gorra a les banyes. Ai senyor Sof, i la sospita ha caigut sobre nosaltres. Amb eixe pollastre, sap? He mentit per vosté...si més no mentit, he ocultat la veritat. Totalment en contra de la meua voluntat. Però ho he fet perquè vosté és el meu convidat i perquè l'hospitalitat ho exigeix. Però vosté no col·labora gens!

Traducción

Ai senyor Sof, quina poca esportivitat de la seua part, de veres ! Ara que estic fent que l'agent se'n vaja, té vosté la seua gorra enganxada a les banyes. Ai senyor Sof, i damunt sospiten de nosaltres amb això del pollastre, sap? He mentit per vosté... Si més no, no he mentit, però sí que he ocultat La Veritat. Totalment en contra de la meua voluntat... Encara que ho he fet perquè és vosté el meu convidat i això també forma part de l'hospitalitat que li dec. Però és que vosté no col·labora gens ni mica!

Jozef van Hotel de Gifzwam was in een slecht humeur. Door het gebrek aan personeel bij de gemeentereiniging bleef het hotel met heel wat huisvuil zitten. Onder andere met een ouwe waardeloze pot waar snijbonen en witte bonen in hadden gezeten.

'Een heitje voor een karweitje?' vroeg Jozef aan kleine Keesje, die langs kwam. 'Hier, Keesje, breng

jij dat eens voor me weg. De vuilnisman wil het niet hebben.'

Keesje nam dankbaar het kwartje en de vaas in ontvangst. Hij liep juist te bedenken dat hij misschien

Traducción literal

Jozef de l'Hotel Gifzwam estava de mal humor. A causa de la falta de personal de neteja, l'hotel quedà ple d'escombres. Entre altres coses, un gerro vell sense valor on hi havia bajoques i fesols.

"Una moneda de 25 cèntims per un treballet?", li preguntà Jozef al menut Keesje, que arribava. "Ací, Keesje, emporta't açò per mi. L'escombraire no ho vol tenir."

Traducción

Josep, de l'Hotel Verí, no estava de gens bon humor. A causa de la falta de personal de neteja, l'hotel havia quedat ple d'escombres, i entre altres, amb un gerro vell inútil que algú havia omplit amb bajoques i fesols.

"Un duret per un favoret?", preguntà Josep al xicotet Quimet, que just hi arribava. "Pren, Quimet, emporta't açò. L'escombraire no s'ho vol quedar."

'Kijk,' zei mevrouw Nopjes. 'Het is hier altijd een ordelijke buurt geweest. Ik zou niet graag willen dat de buurt achteruit ging doordat er zich lieden ophielden die niet in onze kring passen.'

Op dat moment viel de Sof uit de kast.

Tante Patent begreep dat zij onmiddellijk een verklaring moest geven van zijn aanwezigheid. Zij haalde

Traducción literal

"Mira," digué la senyora Nopjes, "açò sempre ha sigut un barri ben ordenat. No m'agradaria que deixara de ser-ho per culpa de persones que no encaixen en el nostre cercle."

En aquell moment caigué Sof de l'armari.

Traducción

"Mire", digué la senyora Piguetes. "Aquest barri sempre ha sigut tranquil i ordenat. No m'agradaria que perdera eixa imatge per culpa de persones que no encaixen en el nostre cercle."

En aquell moment Sof caigué de l'armari.

De dames waren diep onder de indruk en gaven de Batavier een hand. Maar het zien van die twee keurige dames was net iets te veel voor de Sof. Hij greep mevrouw De Vries onder de arm en begaf zich met haar naar de tuin.

'Maar mijn lieve deugd, wat gaat er nu gebeuren?' vroeg mevrouw Nopjes.

'Dat weet men nooit met Impulsieven,' zei tante Patent. 'Zij zijn tot veel in staat.'

Met een wilde strijdkreet gooide de Batavier de

Traducción literal

Les dones estaven molt impressionades i li donaren la mà al batau. Però veure a aquelles dues dones sofisticades fou massa per a Sof. Ell agafà a la senyora De Vries baix del braç i es dirigí amb ella cap al jardí.

"Però estimada virtut, què va a passar ara?", preguntà la senyora Nopjes.

"Mai se sap amb impulsius", digué la tia Patent. "Són capaços de tot."

Traducción

Les dones quedaren molt impressionades i li oferiren la mà al víking. Però veure a aquelles dues dones tan pudoroses va ser massa per a Sof. Així que agafà la senyora De Ratlles per davall del braç i se l'endugué al jardí.

"Però per l'amor de Déu, què passarà ara?", preguntà la senyora Piguetes.

"U mai sap amb impulsius", digué la tieta Patent. "Són capaços de tot."

maar toch ook met een zekere kalmte.

Wel, dacht ze, hij is dus de straat op gegaan. Ik weet niet waartoe dit alles zal leiden, maar nu komt het in de openbaarheid en dat is toch beter dan al dat stiekeme gedoe. Er moet maar van komen wat ervan komt. Ik kan de situatie niet meer in de hand houden.

Het leek erop dat niemand de situatie nog in de hand zou kunnen houden. Een onbeschrijfelijk tumult barstte los op de straat. Auto's stopten en toeterden, mensen vielen flauw, sirenes gilden. Mevrouw Vierus was in een jonge iep geklommen terwijl de Sof zijn knots hief om haar de genadeslag te geven. Intussen keek het publiek met belangstelling toe. Zonder in te grijpen overigens.

Gelukkig kwam juist juffrouw Schatz voorbij met haar kleuterklasje. Juffrouw Schatz was kleuterleider en de Batavier zag haar en vatte onmiddellijk een Sterk Gevoel voor haar op. Een gevoel dat zich echter anders uitte dan zij gewend was van haar overige bewonderaars. Ze had het nooit meegemaakt dat een man haar voor de ogen van de onschuldige kleutertjes om de taille vatte en haar met geweld optilde en meevoerde.

Juffrouw Schatz slaakte een zacht ontredderd kreetje, zoals een vogeltje dat de greep van de havik voelt. De kleutertjes begonnen luid te jammeren en het is zeer waarschijnlijk dat zij in hun latere leven nog nadelige gevolgen zullen ondervinden van dit gruwelijke schouwspel.

Traducción literal

La mestra Schatz era mestra de llar d'infants i el batau la veié i concebí de seguida un fort sentiment per ella. Ella mai havia viscut que un home davant dels ulls dels innocents pàrvuls l'agafés per la cintura i l'alçà i portà amb violència.

La mestra Schatz fiu un crit un poc desconcertant (...).

Els pàrvuls començaren a plorar fort i és molt probable que durant la seua vida encara trobaren conseqüències perjudicials d'aquell terrible espectacle.

Traducción

La mestra Robí era la professora d'ensenyança preescolar i el víking, en veure-la, tingué un fort sentiment per ella. Un sentiment que es mostrà d'una manera distinta a allò que ella estava acostumada en la resta d'admiradors. Mai havia experimentat que un home l'agafés per la cintura i l'alçés per endur-se-la davant la mirada dels innocents pàrvuls.

La mestra Robí fiu un crit una mica desconcertant (...).

Els pàrvuls començaren a plorar desconsoladament i amb tota probabilitat, aquell terrible espectacle els deixà seqüeles que sofririen més tard de majors.

Natuurlijk kon dit allemaal niet zo maar doorgaan. Er moest iets gebeuren en er gebeurde dan ook eindelijk iets: de politie trad op. Plotseling maakte zich een sterke figuur los uit het gewoel en de grote Sof vond zich neus aan neus met agent Snauwgum.

Maar de Batavier had langzamerhand genoeg van overheidsbemoeiing. Hij had bovendien te lang moeten luisteren naar de kalmerende stem van tante Patent. Hij had zich te lang moeten voegen. Nu nam hij het niet langer. Hij liet de bevallige juffrouw Schatz los en sloeg met een welgemikte mep de dienstdoende agent op de schedel.

Traducción literal

Alguna cosa havia de passar i a la fi una cosa passà: la policia actuà. De sobte aparegué una figura forta entre la commoció i el gran Sof es trobà nas a nas amb l'agent Snauwgum.

Però el batau ja en tenia prou d'intervencions d'autoritats.

Traducción

Havia de passar alguna cosa i a la fi alguna cosa passà: la policia actuà.

De sobte aparegué una forta figura entre tanta agitació i el gran Sof es trobà nas a nas amb l'agent Malgeni.

Però el víking ja en tenia prou d'intervencions d'autoritats.

was een vent met horens en een vacht. Het was een soort primitief. Een Batavier, met een knots, vergezeld van een keurige dame.

Het was te veel voor August Kweilebeil. Hoe groot hij ook was in zijn kunst, een held was hij zeker niet. Haastig staakte hij zijn spel en vluchtte naar de andere kant van het podium waar hij achter een gordijn kroop.

Tante Patent fluisterde dringend: 'Hier blijven, meneer de Sof, hier blijven.' Maar de Batavier was naar voren gekomen en stond alras voor de zaal met mensen. Toen het publiek de verschijning zag van de grote Sof, dacht men algemeen dat de voorzitter deze figuur had gehoord tot meerdere Vrijtijdsbesteding en meerder Gepast Genot. Iedereen begon te lachen, te schateren, blij dat de spanning voor een ogenblik was onderbroken.

Tante Patent trad nu ook naar voren, midden op het podium. Ze glimlachte en boog en wachtte tot de mensen klaar waren met hun gelach en hun applaus. Toen begon zij maar aan een toespraak.

'Dames en heren,' zei ze, 'ik heb het bijzondere genoegen aan u voor te stellen mijn neef, de heer de Sof. De grote Sof, mag ik wel zeggen. Hij is een van de meest vooraanstaande leden der Impulsieve Beweging. Vergun mij u uit te leggen wat de Impulsieve Beweging wil.

Welnu. De Impulsieve Beweging stelt zich ten doel het Ongeremd Handelen te stimuleren.' Tante Patent pauzeerde even om de woorden te laten indringen. 'De impulsieven...' vervolgde ze, 'willen Vrijer en Spontaner Leven en u begrijpt dus allemaal dat...'

52

Hier zweeg tante Patent want August Kweilebeil kwam terug. Hij vond het bij nader inzien schandelijk dat men hem verdreven had, midden in zijn Adagio Cantabile. Maar toen de cellist weer zijn plaats wilde innemen, begon de grote Sof dreigend te grommen.

Tante Patent probeerde de situatie te redden door sussend te spreken, maar het mocht niet baten. De barbaar greep het muziekstandaardje en sloeg de be-roemde en begaafde cellist hard op het hoofd. Hij zou hem zeer zeker geveld hebben, ware het niet dat tante Patent hem stevig vastgreep en hem terughield.

August Kweilebeil sprong in doodsnood van het hoge podium af en kwam terecht aan de voeten van het geschokte publiek.

De mensen begrepen nu dat dit alles niet van tevoren beraamd was en dat deze voorstelling niet op het programma stond.

Traducción literal

Era una mena de primitiu. Un batav, amb un garrot, acompanyat d'una dama refinada.

Era massa per a August Kweilebeil. Així de gran com era en les seues obres, un heroi segur que no era. De seguida acabà la seua actuació i fugí cap a l'altre costat del pòdium, on s'amagà darrere d'una cortina.

La tia Patent murmurà: "Quede's ací, senyor Sof, quede's ací."

Traducción

Era un tipus amb banyes i un vestit de pells. Una mena d'èsser primitiu. Un víking, amb un garrot, acompanyat d'una dama refinada.

Va ser massa per a August Quinnivell. Així de gran artista com era, de valent no en tenia res. Tan ràpid com pogué, posà fi a la seua actuació i fugí cap a l'altre costat d'escenari on s'amagà gatejant darrere les cortines.

La tia Patent digué amb veu baixa: "Ahí quiet senyor Sof, ahí quiet".

'Help... moeder, help...' kreunde de cellist en baande zich een weg door de zaal.

Tante Patent vervolgde vriendelijk haar toespraak.

'Dames en heren,' zei ze, 'wij hebben zojuist een demonstratie gegeven wat het gedrag der Impulsieven. Want wat willen de Impulsieven? U hebt het gezien en gehoord: de Impulsieven willen zich uiten, zij willen slaan waar iets te slaan valt, zij willen schoppen waar geschopt moet worden en zij willen stompen, waar stompen vanzelfsprekend is.'

De mensen in de zaal luisterden met aandacht. Met veel meer aandacht nog dan bij het Adagio van August Kweilebeil. Zij voelden duidelijk dat de Beweging der Impulsieven in een dringende behoefte voorzag.

Zo voelde August Kweilebeil het niet. Hij joeg krijsend met zijn cello over straat, af en toe roepend: 'Moeder... ze slaan me...'

Helaas was zijn moeder niet daar, om hem te steunen en te schragen.

Notaris Nopjes en meneer De Vries kwamen uit de winkel waar men toneelkostuums verhuurt. Onder de zachte drang van hun vrouwen hadden ze zich ieder een vacht en een paar horentjes aangeschaft.

'Kijk naar de neef van tante Patent,' had mevrouw Nopjes geroepen. 'Dat is nog eens een kerel,' had mevrouw De Vries gezegd. 'Een echte vent!' En daar wandelden de heren dan trots over straat, terwijl de omstanders vroegen: 'Wat zou dat wezen?'

'Die zijn van een nieuwe beweging. Van de Impulsieve Beweging.'

'Wat doen die dan?'

'Nou, die leven makkelijker. Die doen waar ze zin in hebben.'

'O ja? Hallo, daar word ik ook lid van.'

Het bleek weldra dat de wereld een grote behoefte heeft aan een dergelijke Nieuwe Beweging. Want het duurde niet lang of ook meneer Zwijnstra en meneer Booniga stonden in de toneelwinkel te passen.

Ook bij dokter Vierus thuis was het gerucht van de Nieuwe Beweging doorgedrongen. 'Jij,' riep mevrouw Vierus. 'Jij staat daar maar en je doet niks!'

Nu was dit een onrechtvaardige opmerking, want dokter Vierus was een hard zwoegend geneesheer.

'Wat moet ik dan?' vroeg hij ongelukkig.

'Kijk dan op straat,' riep mevrouw Vierus. 'Iedereen is lid van de Impulsieve Beweging.'

'Wat is dat dan? Wat houdt dat dan in?'

'Heb je dan die neef van tante Patent nog niet ontmoet? Meneer de Sof? Dat is de voorzitter.'

'Maar ik ben al van zoveel verenigingen lid,' zei dokter Vierus.

Traducción literal

"Mira el nebot de la tia Patent", havia dit la senyora Nopjes. "Això sí que és un home. Un home real. I pel carrer anaven els homes orgullosos d'això, mentre els vianants preguntaven: Què serà açò?"

"Ells són d'un nou moviment. Del moviment impulsiu."

"I què fan?"

"Bé, viuen més fàcilment. Ells fan el que els ve de gust."

Traducción

"Mira el nebot de la tia Patent", havia dit la senyora Piguets. "Això sí que és un home.", havia dit la senyora De Ratlles. "Un home de veritat!" I així passejaven els homes ben pagats pel carrer, mentre els vianants preguntaven: Què voldrà dir açò?"

"Són d'un nou moviment. Del Moviment Impulsiu."

"I què és el que fan?"

"Viuen sense complicacions. Fan allò que els ve de gust."

‘O, maar dit is geen gewone vereniging,’ zei mevrouw Vierus. ‘Dit is iets geweldigs. Weet je...’ fluisterde ze, ‘de Impulsieven leven spontaner. Ze slaan als er iets te slaan valt en ze stompen als er iets te stompen valt. Nou? Is dat niet geweldig?’

Dokter Vierus keek zijn vrouw peinzend aan.

‘Ik als medicus... moet ik stompen?’ mompelde hij, niet afkerig van het idee.

Een tikje onwennig kwam dokter Vierus uit de winkel. Zijn beestvelletje was een beetje te kort. Dat kwam, omdat de verhuurinrichting haast niets meer over had in dit genre. Er was zo’n ontstellend grote vraag naar vachten en horens. De hele stad liep er al mee rond.

De brave dokter voelde zich een beetje bloot. Toen hij in zijn autootje naar huis reed zag hij overal heren lopen, die kennelijk al lid waren geworden van de Impulsieve Beweging. Ze zagen er stuk voor stuk bijzonder spontaan uit. Men kon dadelijk zien dat ze zich niet meer lieten remmen. Men kon merken dat ze niet meer zo enghartig en kleingeestig voor zich uit modderden in het leven. O nee, ze hadden duidelijk meer oog gekregen voor de natuurkrachten om hen heen, alsook voor de natuurkrachten in zich.

Traducción literal

Una mica desorientat sortí el doctor Vierus de la tenda. El seu vestit de pells era massa curt. Això era perquè les tendes de lloguer no tenien res més d'eixa classe. Hi havia una gran demanda de vestits i banyes. Tota la ciutat anava així pel carrer.

El bon doctor se sentí un poc nu.

Traducción

El doctor Virus sortí una mica desorientat de la tenda. El seu vestit de pells li venia massa curt. El motiu era que la tenda ja no tenia res més d'eixe estil. Hi havia una grandíssima demanda de vestits de pell i banyes. Tota la ciutat circulava pel carrer amb això.

L'exemplar doctor se sentia un poc nu.

Dokter Vierus was zojuist thuisgekomen. Zijn nieuwe kostuum had werkelijk een ander mens van hem gemaakt. Hij voelde zich al veel spontaner dan vroeger. Het leek wel of zo'n beesteveld en zo'n paar horens de moderne mens bevrijdden van allerhande remmingen, en toen hij de deur opendeed en agent Snauwgum op de stoep zag staan, aarzelde hij geen moment.

'Slaan als er iets te slaan valt,' was ook het devies van dokter Vierus geworden. Welnu, er viel hier wat te slaan en hij liet er geen gras over groeien.

'Daar dan!' riep hij uit.

Met twee grote blauwe Argus-ogen keek Snauwgum nu de wereld in.

Volkomen ontredderd sleepte de agent zich over straat in de richting van het politiebureau.

Dat een dokter, en nog wel zo'n zachtaardige dokter als dokter Vierus hem zonder enige aanwijsbare

Traducción literal

"Colpejar quan hi haja alguna cosa que colpejar" s'havia convertit en l'eslògan del doctor Vierus. Ara bé, ací hi havia alguna cosa que colpejar i no deixà créixer cap herba.

"Ahí va!"

Amb dos ulls blaus grans mirava Snauwgum el món.

Totalment desconcertat l'agent anà pel carrer camí a la comissaria.

Traducción

"Colpejar quan calga colpejar", s'havia convertit també en l'eslògan del doctor Virus. Bé, ara hi havia alguna cosa que calia colpejar, així que no deixà passar un segon.

"Ahí va!", cridà.

Ara, l'agent Malgeni mirava el món amb dos ulls morats.

Totalment commocionat, l'agent divagà direcció a la comissaria.

reden een stomp op zijn oog had gegeven... dat was het toppunt. 'Ze zijn allemaal gek geworden...' prevelde hij. 'Allemaal hartstikke gek. Met hun vacht. En hun horens. Maar we krijgen ze wel. O jee wacht maar. Als de commissaris hiervan hoort... Ha! Die zal de nieuwe beweging de grond in stampen, reken maar van Yes! Die zal de zweep erover leggen. Die zal het ze inpeperen van hou-me-vast!'

'Binnen!' riep de commissaris.

Maar toen agent Snauwgum het vertrek van de commissaris betrad zag hij dat ook die lid was geworden van de Impulsieve Beweging.

Tante Patent had de smaak te pakken van het spreken in het openbaar. Ze had zoveel succes gehad in de zaal dat ze nu verder ging op straat. Een soort kathedertje was vlug gebouwd en daar stond ze dan, terwijl het publiek weer aan haar lippen hing.

'Werp het juk der beschaving af!' riep tante Patent. 'De moderne cultuur is vastgelopen! Heeft de welvaart u werkelijk geluk gebracht? Nee!'

Nou daar waren alle mensen het roerend met haar over eens.

'Sluit u aan bij de Impulsieve Beweging,' riep tante Patent geestdriftig.

Traducción literal

La tia Patent li havia agafat gust a parlar en públic. Havia tingut tant d'èxit a la sala, que ara continuà al carrer. Una mena de catedràtica havia nascut i allí estava ella, mentre el públic estava penjant dels seus llavis.

"Enderroca el jou de l'esclavitud!", cridà la tia Patent. "La cultura moderna està paralizada! Us ha portat l'estat del benestar la felicitat? No!"

Bé, en això estaven tots d'acord amb ella.

"Uneix-te al moviment impulsiu!", cridà la tia Patent amb fervor.

Traducción

La tia Patent li havia agafat gust a això de parlar en públic. Havia tingut tant d'èxit en la sala, que continuà fent-ho al carrer. La tieta semblava tota una catedràtica i el públic estava penjant de les seues paraules.

"Enderroquem el jou de l'esclavitud!", exclamà la tieta Patent. "La cultura moderna està estancada! Us ha donat l'estat del benestar realment la felicitat? No!"

Tots estigueren completament d'acord amb ella.

"Uneix-te al moviment impulsiu!", cridà la tieta amb entusiasme.

Het bleek dat de leus onmiddellijk aansloeg. Want toen ze zich omdraaide zag ze twee heren achter zich in een duel gewikkeld. Het waren dokter Vierus en notaris Nopjes. De dokter dacht in het geheel niet meer aan zijn fondsspreekuur, hij had lak aan zijn patiënten en hij sloeg, mepte en prikte met zijn stok, terwijl de notaris al zijn droge akten en testamenten vergat. Met een paraplu ging hij vol haat de dokter te lijf. Ze gromden, steunden en vochten met overgave.

Traducción literal

Perquè quan es girà, veié dos homes enfrontant-se en un duel. Eren el doctor Vierus i el notari Nopjes. El doctor no pensava gens en la seua consulta, no li importaven els seus pacients i colpejava i punxava amb el seu bastó, mentre el notari havia oblidat totes les seues actes i testaments. Ple d'odi punxava amb el paraigües el cos del doctor. Ells grunyien, gemien i lluitaven amb passió.

Traducción

En girar-se, la tieta veié dos homes enfrontats en un duel. Eren el doctor Virus i el notari Piguetes. El doctor Virus ja no pensava en absolut en la seua consulta, tant li feien els seus pacients, i colpejava i punxava amb el seu bastó, mentre el notari Piguetes havia oblidat totes les seues actes i testaments i ple d'odi carregava contra el doctor Virus amb un paraigües. Els dos homes grunyien, gemien i lluitaven amb passió, mentre la tieta Patent els observava.

De suppoost zat een beetje te suffen bij de nieuwste
aanwinst. Het was een vat in een glazen vitrine. En
daarbij stond een keurig getypt kaartje: 100 j. v. Chr.
Offervat der Batavieren. Offers waren gewijd aan de
god Thor.

62

Traducción literal

El vigilant estava dormint un poc al costat de la nova adquisició. Era un gerro en una vitrina de vidre. I al costat hi havia una targeta convenientment escrita: 100 aC. Gerro ofrena dels bataus. Les ofrenes eren consagrades al déu Thor.

Traducción

El vigilant estava fent una cabotada enfront de la nova adquisició. Era un gerro dins d'una vitrina. Al costat hi havia una targeteta convenientment escrita amb el següent text: 100 aC. Gerro ofrena dels vikings. Les ofrenes es consagraven al déu Thor.

Ondertussen stond de directeur van het museum, professor Zanikerd, voor het raam naar buiten te kijken. Hij zag allerlei barbaarse figuren met knotsen op straat. O ja, dacht hij. Nu zie ik ze eindelijk ook eens: de leden van de nieuwe beweging. Zou dat iets voor mij zijn? Kom, ik zal het eens proberen.

Hij keek rond in zijn museum of hij een kostuum kon vinden zoals dat algemeen in de stad werd gedragen. Een dierevel. Hij vond er geen. Horentjes waren er wel, die zette hij dadelijk op. En in plaats van een vacht vond hij een Grieks gewaad. Hij drapeerde het vakkundig om zich heen, nam een duizendjarige staf uit de vitrine en verliet het museum. Zingend begaf professor Zanikerd zich op straat om mee te doen aan het nieuwe, vreugdevolle, impulsieve leven.

Ik ben de laatste tijd zo gedrukt, dacht professor Zanikerd, en daarom denk ik dat de nieuwe beweging mij goed zal doen. Ik voel het al.

De Impulsieve Beweging had nu zoveel aanhang gekregen, dat iedereen die er nog niet bij hoorde zich diep schaamde en vlug een vacht en een paar horens aanschafte. Het grootste deel van de mensen leefde nu impulsief en dat schonk hun diepe voldoening.

Traducción literal

Ell mirà per tot el museu si podia trobar una disfressa (...). Una pell d'animal. No en trobà cap. Banyetes sí que hi havia, se les posà immediatament. I en lloc d'un vestit trobà una túnica grega. Ell se l'envoltà professionalment, agafà una vara mil·lenària de la vitrina i abandonà el museu.

Traducción

Mirà per tot el museu si trobava una disfressa (...). No en trobà cap, de pell d'animal. Sí que trobà unes banyes i no tardà gens a posar-se-les. En lloc d'una pell d'animal, trobà una túnica grega. S'envoltà amb aquella túnica amb molt d'estil, agafà una vara mil·lenària d'una vitrina i abandonà el museu.

Nu drong de stoet het museum binnen met de bedoeling oude wapens te roven. Wel, er was gelukkig nog het een en ander. Zwaarden, lanssen, schilden en pijlen, alles werd ingepikt, alsmede wat oud vaatwerk.

Ja, ja, dacht tante Patent. Dat klopt. Professor Zanikerd weet van wanten. Hier heeft ons offervat gestaan. Ach, was ik maar eerder hierheen gegaan, dan had ik het mee kunnen nemen. En nu is het weg... verdwenen... misschien vernietigd. Ik zal mijn hele leven opgescheept zitten met mijn logé, met mijn barbaar, de grote Sof... de grootste Sof van mijn leven.

Traducción literal

Ara es colà la multitud en el museu amb el propòsit de furtar armes velles. Bé, per sort n'hi havia alguna. Espases, llances, escuts i fletxes, tot ho furtaren, inclòs algun plat de ceràmica.

Traducción

Ara, la multitud es colà dins del museu amb la intenció de furtar armes antigues. Bé, per sort encara en quedava alguna. Ho furtaren tot: espases, llances, escuts i fletxes, i inclòs algun plat de ceràmica.

De wijn die ze met volle teugen dronken kwam uit de kelders van Hotel de Gifzwam. Ze dronken en aten uit potten van het Oudheidkundig Museum. Tante Patent schudde haar hoofd en dacht een tikje bezorgd: Ze gaan toch wel wat ver. Mijn schuld misschien, want ik heb de mensen aangeraden om spontaan en primitief te leven. Maar ik wist niet dat ze het ook zouden *doen!*

Een eindje verder zaten een paar heren die met hun hengels de ene goudvis na de andere ophaalden uit de vijver van het plantsoen.

Niet alleen de heren genoten van het nieuwe leven en de vrijheid. O nee, de dames leefden zich ook vol-

komen in. En ze leefden zich volkomen út. Ze maaiden en oogstten met primitieve landbouwwerktuigen en waren druk bezig met sikkel en riek in het stedelijke plantsoen. En aan het eind van de dag werden de dames door hun mannen aan de haren meegesleurd naar huis.

'Zó hoort het eigenlijk,' zuchtte mevrouw Nopjes tevreden.

'Zo is het echt fijn primitief...' riep mevrouw De Vries.

Want hun mannen waren geen slaafse kantoor-suffers meer. Geen uitgedroogde bureaucraten en trage briefdicteerders, nee, het waren *mannen*. Kerels die met vissen, jagen en slaan hun dagen doorbrachten.

Geen wonder dat de stad te eng werd voor de Impulsieven. Ze wilden niet meer tussen al die huizen hokken, ze wilden de machtige natuur in. En daar gingen ze, in optocht, aangevoerd door hun voorzitter, de grote Sof, met de bedoeling in het Woud te leven, zich hutten te bouwen, op groot wild te jagen en met primitieve hakkers en houwens de grond ruw te bewerken. Gerstebier te brouwen. Te drinken uit de schedels van hun verslagen vijanden. Hun vrouw te verdoebelen als het zo uitkwam. Kortom, het leven op z'n Bataviërs, dat was hun nobel streven.

Tante Patent stond aan de kant van de weg en zag de stoet vertrekken. Lieve deugd, dacht ze. Ze gaan naar het Vulpense Bos! En daar is juist de kampweek van de Opbouwende Jongeren.

67

Traducción literal

No només els homes gaudien de la nova vida i la llibertat. Oh, no, les dones també vivien completament. Elles segaven i collien amb ferramentes agrícoles primitives i estaven ocupades amb força i falç al jardí municipal.

"Així ha de ser, realment", mussità la senyora Nopjes.

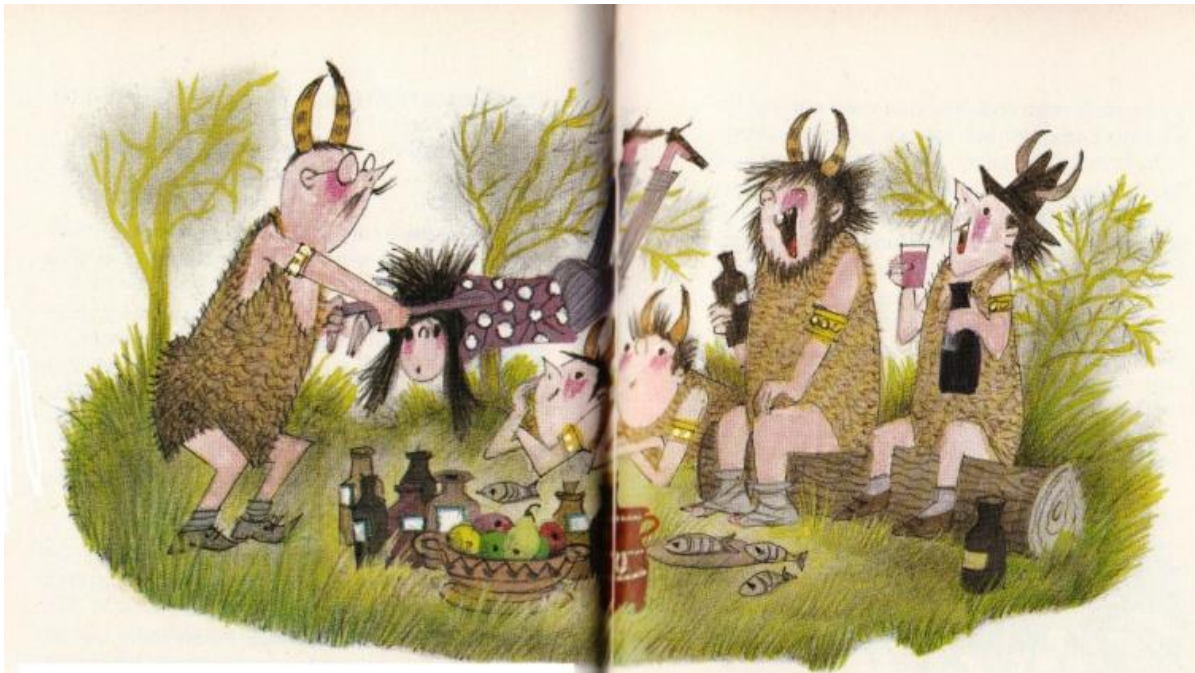
"Així és ben primitiu", exclamà la senyora De Vries.

Traducción

Però no només els homes gaudien de la nova vida i la llibertat, no. Les dones s'havien integrat en la nova vida de meravella. I la vivien al màxim. Segaven i feien la collita amb ferramentes agrícoles primitives i anaven al jardí municipal amb forques i falçs.

"Així ha de ser, realment", mussità la senyora Piguetes.

"Així és ben primitiu...", cridà la senyora De Ratlles.

Het eerste wat ze zag in het Vulpense Bos was een heer, die een juffrouw woest in het rond slingerde onder luide toejuichingen en koorzang van alle overige Impulsieven. De grote Sof zelf stampte met de voeten en klapte in z'n handen en amuseerde zich kostelijk.

Blijkbaar was hij het hele Walhalla vergeten en de hele Thor. Blijkbaar wilde hij nooit meer terug. Hij voelde zich thuis. 'Njef njef!' klonk zijn oude strijdkreet.

Maar tante Patent greep hem bij een been.

'Toe, meneer de Sof,' zei ze dringend. 'Het is tijd

om naar huis te gaan. We moeten zoeken naar uw offervat, kom!'

De Batavier voelde daar totaal niets voor.

'Laat me los, vrouw,' grauwde hij.

'Wel,' zei tante Patent toen ze terugfietste. 'Meneer de Sof stelt geen belang meer in zijn offervat. Ik zal er dus alleen op af moeten. Wat zie ik nu? Daar zit notaris Nopjes in de berm. Kan ik u een lift geven, notaris?'

71

Traducción literal

El primer que la tieta veié al bosc Vulpense fou un senyor que balancejava furiós una dona sota les ovacions i el cant coral dels altres impulsius. El gran Sof trepitjava amb els peus i aplaudia amb les mans i es divertia en gran.

Aparentment havia oblidat tot el Valhalla i tot el Thor. Aparentment no volia tornar mai més. Se sentia en casa.

Traducción

La primera cosa que la tieta veié al bosc fou un home sacsejant bruscament una dona i rodejat per la resta d'homes impulsius, que l'aplaudien i ovacionaven a l'uníson. Fins i tot, el gran Sof patejava el terra amb els peus i aplaudia mentre gaudia com un xiquet.

Aparentment, havia oblidat completament el Valhalla i a Thor. Aparentment, ja no hi volia tornar mai més. Se sentia com a casa.

'Wel,' zei tante Patent toen ze terugfietste. 'Meneer de Sof stelt geen belang meer in zijn offervat. Ik zal er dus alleen op af moeten. Wat zie ik nu? Daar zit notaris Nopjes in de berm. Kan ik u een lift geven, notaris?'

Notaris Nopjes keek haar hulpeloos aan en veegde zijn bril af, waarvan beide glazen gebroken waren.

'Astublieft,' zei hij en klom op de bagagedrager. 'Een bende in het bos,' riep hij bitter.

'Tja wat wilt u?' zei tante Patent. 'Zo is nu eenmaal het Impulsieve Leven. Bevalt het u niet? Slaan als er iets te slaan valt? Vond u het slaan niet zo fijn?'

Traducción literal

Què veig ara? Ahí està el notari Nopjes assegut a un banc. El duc a algun lloc, notari?

El notari Nopjes la mirà impotent i es col·locà les ulleres, de les quals els dos vidres estaven trencats.

"Per favor." digué i pujà al portaequipatge de la bicicleta. "Un desordre al bosc", exclamà enfadat.

Traducción

Però, què veuen els meus ulls? Per ahí ve el notari Piguetes. Puc dur-lo a algun lloc, notari?"

El notari Piguetes la mirà indefens i es col·locà les ulleres, que tenien els dos vidres trencats.

"Per favor", respongué i muntà a la bicicleta. "Quin desordre hi ha al bosc", exclamà enfadat.

De stad was tamelijk leeg. Bijna alle Impulsieven waren immers vertrokken naar het Vulpense Bos. Maar hier en daar voeren er nog enkele Impulsieven in uitgeholde boomstammen door de grachten. Langs een van deze pittoreske grachtjes reed Mister Doodle, een Amerikaanse toerist. 'My...' prevelde hij. 'Wonderful!'

Hij greep zijn camera om van alles dia's te maken.

Hij zag de horentjes en de vachten en de primitieve vaartuigjes, maar dit alles verbaasde hem in het geheel niet. Eigenlijk had hij niet anders verwacht. Natuurlijk waren alle stammen buiten Amerika primitief, zo vond Mister Doodle, dat sprak vanzelf. Hij nam voortdurend foto's en veel tijd om alles te bekijken had hij niet. Pas als hij straks terug zou zijn in New York, dan zou hij tijd hebben om op zijn gemak te zien waar hij geweest was.

Traducción literal

La ciutat estava prou buida. Quasi tots els impulsius doncs, havien marxat cap al bosc Vulpense. Però a alguns llocs encara navegaven alguns impulsius amb troncs buits pels canals.

Traducción

La ciutat estava prou buida. Quasi tots els impulsius havien marxat cap al bosc. Però algun se'n veia de tant en tant navegant amb troncs buits pels canals.

'Is dat te koop?' vroeg Mister Doodle in het Engels.

Keesje keek hem onnozel aan en zweeg.

'Hier,' zei Mister Doodle en gaf Keesje een dollar, terwijl hij zonder omslag de vaas op z'n schouder nam. Keesje knikte dolgelukkig. Een dollar voor een karweitje, dat was het ware werk, vond hij.

En Mister Doodle neuriede blij. Hij had een stuk echt antiek. En nergens zijn de Amerikanen zo verzot op als op antiek.

Tante Patent kwam met een vaartje de hoek omzwaaien, juist toen Mister Doodle wegreed met de antieke vaas op zijn auto. 'O...!' kreet ze. 'Hallo... wacht even... help, stop!' Maar het was te laat. De auto reed weg.

'O Keesje,' riep tante Patent, 'ik geloof heus dat dit de vaas is waar ik al zo lang naar zoek. Ik herkende hem duidelijk. Weet je ook wie die meneer is? En waar hij naar toe gaat?'

'Het is geloof ik een Amerikaan,' zei Keesje. 'Hij heeft me een dollar gegeven, een echte dollar voor die vaas.'

Traducción literal

"Està en venda?", preguntà Mister Doodle en anglés.

Keesje el mirà ingenu i es quedà callat.

"Ací", digué Mister Doodle i li donà a Keesje un dòlar, mentre ell agafà el gerro sense embolicar i se'l posà a les espatlles. Keesje afirmà amb el cap molt feliç. Un dòlar per un favoret, això era el treball de veritat, pensà.

I Mister Doodle taral·lejaba content. Tenia una peça molt antiga. I no hi ha cap cosa per la qual els americans estiguen tan bojós que per les antiguitats.

Traducción

"Està en venda?", preguntà Mister Doodle en anglés.

Quimet el mirà ingenu i es quedà callat.

"Ací tens", li digué Mister Doodle a Quimet i li donà un dòlar, mentre agafà el gerro i se'l col·locà a les espatlles. Quimet assentí amb el cap més content que un gínjol. Un dòlar per un favoret, això sí que era un bon negoci, pensà.

Mister Doodle marxà cantant d'alegria. Tenia una cosa ben antiga. I cap cosa agrada més als americans que les coses antigues.

De Amerikaan glimlachte haar hartelijk toe, maar verder deed hij niets want hij begreep haar niet.

'Hij verstaat geen Engels,' riep tante Patent. 'Nu blijft er nog maar een ding voor me over. Heb jij een pistool, Keesje?'

Kees gaf haar zijn waterpistool.

Tante Patent nam het en begaf zich naar de cockpit.

Tot de verbijsterde piloot zei ze: 'Draait u onmiddellijk om. Keert u dadelijk terug. Want anders...' Ze keek hem zwijgend aan over het pistool. De piloot be-

77

Traducción literal

"No entén cap anglés", exclamà la tia Patent. "Ara només em queda una cosa. Tens una pistola, Keesje?"

Kees li donà la seua pistola d'aigua.

Traducción

"Aquest home no entén res d'anglés!", exclamà la tieta. "Ja no em queda cap altra opció més que... Quimet, tens alguna pistola?"

Quimet li donà la seua pistola d'aigua.

gon te trillen en zijn ogen werden groot van angst en ontzetting.

In de cabine van het vliegtuig ontstond paniek. 'Daar heb je 't al!' riep een dame. 'Dacht ik het niet? Het vliegtuig wordt gekaapt. De piloot wordt bedreigd met een pistool!'

'Welnee mevrouw,' zei de stewardess met de voorgeschreven moedige glimlach en ze liet de koffiekannetjes vallen.

'Rovers, bandieten, kapers!' gilde de dame.

'Kalm Toos,' zei haar man sidderend.

'We worden gedwongen naar Brazilië te vliegen,' schreeuwde de dame weer, totaal overstuur. 'En ik wil niet naar Brazilië. Ik heb Brazilië altijd al zo'n eng land gevonden.'

'Maar waarom Brazilië, Toos?' vroeg haar man bevend.

'Ik wil eruit,' schreeuwde een andere heer. Hij

Traducción literal

A la cabina de l'avió començà el pànic.

"Ahí ho tens ja!, cridà una senyora. "No ho pensava jo? L'avió està sent amenaçat amb una pistola!"

"Lladres, bandits, pirates!", cridà la senyora.

"Calma Toos", digué el seu home tremolant.

"Estarem obligats a volar a Brasil", cridà la senyora una altra vegada completament trastornada. "I jo no vull anar a Brasil. Sempre he trobat Brasil un país esgarrifós."

"Però per què Brasil, Toos?", preguntà el seu home tremolós.

"Vull eixir!", cridà un altre home.

Traducción

A la cabina de l'avió regnava el pànic. "Ja ho veieu!", cridà una senyora. "Ja m'ho pensava jo! Han segrestat l'avió! Estan amenaçant el pilot amb una pistola!"

"Lladres, bandits, pirates!", cridà la dona.

"Calma, Teresa.", digué el seu marit tremolant.

"Ens obligaran a volar a Brasil!", cridava la senyora de nou totalment trastornada. "I jo no vull anar a Brasil. Sempre m'ha fet por aquest país."

"Però per què Brasil, Teresa?" preguntà tremolós el seu marit.

"Vull eixir!", cridà un altre home.

Op dat moment begon het te onwren in het Vulpense Bos. Een bliksemstraal verlichtte het Impulsieve tafereeltje met een onheilspellende gloed en er dreunde zo'n geweldige donderslag dat de grote Sof kreunend en jankend op zijn knieën viel. 'Genade... o

grote Thor...' stamelde hij.

Beng... woemeleboemeleboem... zei Thor.

'Ik weet het, o Thor,' klaagde de Sof. 'Ik heb verzuimd te offeren. Maar mijn offervat is nog steeds weg. Sta mij dus toe dat ik een ander vaatje gebruik, o Thor.'

Krrak... bong wongelebongele deng... sprak Thor, hoog in het Walhalla met veel nagerommel.

Hij stond het kennelijk niet toe.

De piloot van het vliegtuig was bijzonder zenuwachtig en angstig want naast hem stond die dame met de revolver, die hem wilde dwingen te landen. Hij zag in zijn verwarring niet dat het enkel maar een waterpistooltje was, waarmee tante Patent hem dreigde en hij keek wanhopig naar het stuk grasland waarop hij het toestel wilde neerzetten.

Met een griezelig krakend geluid boorde de neus van het vliegtuig zich in de wei, nog geen meter van

Traducció literal

"Clemència... Oh gran Thor", tartamudejava ell.

Beng... woemeleboemeleboem... digué Thor.

"Ho sé, oh Thor", es lametava ell. "He faltat a l'ofrena. Però el meu gerro ofrena encara està perdut. Permet-me, llavors, que utilitze un altre gerret, oh Thor."

Krrak... bong wongelebongele deng... parlà Thor enfadat, des de dalt al Valhalla.

Ell no ho permetia aparentment.

Traducció

"Clemència... Oh, gran Thor!" tartamudejava Sof.

Bang, bumtracabumtracabum... digué Thor.

"Ja ho sé, Thor", es lamentava Sof. "No he complit amb la meua ofrena. Però és que el meu gerro-ofrena encara no ha aparegut... Oh, Thor, permet-me doncs, que utilitze un altre tonellet".

Cronc, bang tracabumrampum clong, digué Thor enfadat des del Valhalla

Semblava que no li ho permetia.

Hijgend was tante Patent in haar eigen tuintje gearriveerd en ze greep onmiddellijk de spade. 'Kom Keesje,' zei ze, 'voordat er nog meer vervelende dingen gebeuren met die vaas, moeten we hem begraven. Daar, waar hij hoort. Onder de pereboom.'

Op dat moment woedde er een ontzaglijk onweer in het Vulpense Bos, een paar kilometer buiten de stad. Het donderde en bliksemde en de grote Sof hief zijn gelaat omhoog en riep: 'Genade, o Thor. Aanvaard mijn offer! Een kalkoen, o grote Thor, zie mijn kalkoen.'

Maar de grote Thor in het Walhalla had onmiddellijk in de gaten dat het een diepvrieskalkoen was. En dat bovendien het offervat niet het ware was. En daarom ratelden de donderslagen ongenadig door. De leden van de Impulsieve Beweging waren allemaal op een kluitje gaan zitten tussen het geboomte en trilden van angst.

In hun benauwdheid sloegen ze een voor een op de vlucht. Ze waren doornat van de regen, het bleef maar onweren en ze voelden dat hun voorzitter, de grote Sof, even bang en hulpeloos was als zij zelf. Sommigen renden naar de grote weg, in de hoop naar

Traducció literal

Sufocada, la tia arribà al seu propi jardí i agafà de seguida la pala. "Vine, Keesje", digué ella, "abans que passen més coses desagradables amb eixe gerro, hem d'enterrar-lo. Ahí, on pertany. Baix del perer.

Traducció

La tieta arribà fatigada al seu jardí i agafà la pala de seguida. "Vinga, Quimet", digué. "Hem de soterrar aquest gerro abans que passen més coses desagradables per la seua culpa. Ahí, al seu lloc. Baix del perer."

Hulpeloos stak de grote Sof zijn hoofd in het zand om zich als een struisvogel voor het lot te verbergen. En zo vond tante Patent hem.

'Het is nu welletjes, meneer de Sof,' zei ze. 'Beheers u! En ga maar achterop. Thuis heb ik een verrassing voor u.'

'Ik vrees dat we nu afscheid van elkaar moeten nemen,' zei tante Patent, toen ze met de Sof in de huiskamer zat. 'Want,' zo ging ze voort met tranen in haar stem, 'uw offervat is terug.'

'Njef, njef,' zei de grote Sof. Het was zijn oude strijdkreet die nu echter niet triomfantelijk klonk.

Eerder een tikje treurig.

'Het was een mooie tijd,' zei tante Patent. 'En de Impulsieve Beweging had veel goeds.' "Slaan als er iets te slaan valt"... het was een mooie leus. Maar in de praktijk was het genot toch te eenzijdig. De mensen die slaan zijn gelukkiger dan de mensen die geslagen worden, is dat niet zo?

De Batavier keek haar met grote niet-begrijpende ogen aan.

'Ik zal een kopje thee voor u zetten,' zei tante Patent. 'Daar knapt u van op.' Ze ging naar haar keukentje en zette een lekker potje verse thee. Toen ze weer binnenkwam met het theeblad was de stoel leeg.

In de huiskamer van dokter Vierus heerste een vrij onplezierige sfeer.

'Ik heb het altijd wel gezegd,' tierde mevrouw Vierus. 'Jij met je Impulsieve Beweging. Jij moest er zo nodig aan meedoen. En waar heeft het toe geleid?'

'Het is allemaal jouw schuld,' riep op hetzelfde ogenblik mevrouw Nopjes tegen notaris Nopjes. 'Dat heb je er nou van. Wie moest er zo nodig dubbelen en drinken in het Vulpense Bos? En dat voor een notaris, bah!'

Maar in de tuin van tante Patent heerste een weldadige vrede.

Tante Patent stond op de plek waar de vaas begraven was, met Keesje.

'De eerste peer is rijp...' sprak ze met gevoelige stem. 'Mijn geachte heer de Sof zal er niet van meegenieten. Hij is in rook opgegaan, hij is naar het Walhalla. En wij, hier in de stad, wij doen allemaal weer

Traducción literal

Tem que hem d'acomiar-nos", digué la tia Patent quan estigué asseguda amb Sof a la sala d'estar. "Perquè" continuà ella amb llàgrimes a la veu, "el seu gerro ofrena torna a estar ací."

"Nyef, nyef", digué el gran Sof. Això era el seu vell crit de guerra que ara, però, no sonava triomfant.

"Era un bon temps", digué la tia Patent. "I el moviment impulsiu tenia molt de bo. (...) Però en la pràctica, el plaer era massa unilateral."

El batau la mirà amb ulls grans de no entendre res.

Traducción

"Sospite que hem de dir-nos adéu", digué la tieta seguda al menjador amb Sof. "Perquè," continuà amb llàgrimes als ulls i veu entretallada, "el seu gerro ofrena torna a estar ací."

"Nyef, nyef", digué el gran Sof. Aquest sempre havia sigut el seu crit de guerra, però ara no sonà gens triomfant.

"Han sigut uns dies bonics", digué la tieta. "I el moviment impulsiu ha tingut moltes coses bones. (...) Però en la pràctica, la diversió era massa unilateral."

El viking la mirà amb ulls de no entendre res.

Maar in de tuin van tante Patent heerste een weldadige vrede.

Tante Patent stond op de plek waar de vaas begraven was, met Keesje.

'De eerste peer is rijp...' sprak ze met gevoelige stem. 'Mijn geachte heer de Sof zal er niet van meegenieten. Hij is in rook opgegaan, hij is naar het Walhalla. En wij, hier in de stad, wij doen allemaal weer gewoon. En,' zo sprak tante Patent ernstig, 'daar komt het op aan. Want het leven is zo makkelijk als je maar gewoon doet, Keesje, onthoud dat altijd.'

Traducció literal

Però al jardí de la tia Patent dominava una pau deliciosa.

La tia Patent estava al lloc on estava soterrat el gerro, amb Keesje.

"La primera pera està madura...", parlà ella amb veu sensible. "El meu estimat senyor Sof no podrà disfrutar-la. Ell s'ha fet fum, és cap al Valhalla. I nosaltres, ací a la ciutat, nosaltres seguim tots fent. I," així parlà la tia sèria, "tot es redueix a això. Perquè la vida és tan fàcil si tu simplement fas, Keesje, recorda-ho sempre."

Traducció

Però al jardí de la tieta Patent regnava la pau.

La tieta i Quimet estaven al jardí, al lloc on havien soterrat el gerro.

"Ja ha madurat la primera pera...", digué la tieta amb veu emocionada. "El meu estimat Sof no podrà gaudir-ne. S'ha esfumat, se n'ha anat al Valhalla. I nosaltres, ací a la ciutat, seguim fent i avant. I d'això es tracta. Perquè la vida és tan senzilla si u va fent i avant, Quimet, mai no ho oblidés.